

6. november 2025

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love

(Udvidelse af refusionsordningen for bostøtte efter Housing First-tilgangen, fastholdelse af den nuværende refusionsperiode på herbergområdet, loft over taksterne for krisecentre og herberger m.v. samt indførelse af krav om driftsaftale for private herberger m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, som ændret ved § 4 i lov nr. 716 af 20. juni 2025, og § 2 i lov nr. 745 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* Boformer efter § 110 med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning.

Stk. 6. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om indgåelse af og krav til driftsaftaler efter *stk. 5*.«

2. I § 110, *stk. 4*, indsættes som *2. pkt.*:

»Lederen træffer desuden afgørelse om efterforsorg i form af kortvarig og afgrænset hjælp i forlængelse af et ophold på et herberg m.v. i overgangen til egen bolig.«

3. I § 174, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår »vejledende«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 2 og 4«.

4. I § 174 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Taksten, jf. stk. 1, er vejledende og ligger til grund for forhandlinger om en konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for tilbuddet eller ydelser. Takster for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110 er dog faste.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. I § 174, stk. 2, der bliver stk. 3, udgår »på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1,«.

6. § 174, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Social- og boligministeren fastsætter nærmere regler om finansiering af ydelser og tilbud efter denne lov, jf. stk. 1, herunder om:

1) Grundlaget for beregningen af takster, jf. stk. 1, herunder hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven, der kan indgå i beregningen.

2) Hvilke ydelser og tilbud efter denne lov, der er omfattet af stk. 1.

3) Hvornår stk. 1 kan fraviges, og ydelser og tilbud kan finansieres på anden måde end ved beregning af takster.

4) Beløbsgrænser for taksten for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110, herunder om regulering og om muligheder for dispensation fra beløbsgrænserne for tilbud efter § 110 målrettet veteraner.

5) Principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

6) Revisors påtegning af beregnede takster.«

7. § 174, stk. 4, ophæves.

8. I § 176 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a til borgere, der kommer i egen bolig fra hjemløshed i andre situationer end nævnt i stk. 1 og 2. Refusionen ydes i op til 2 år fra tidspunktet, hvor borgeren flytter i egen bolig. Perioden på 2 år beregnes fra første gang borgeren kommer i egen bolig fra hjemløshed.«

9. I § 176 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

§ 2

I lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.), foretages følgende ændring:

1. I § 8, stk. 4, ændres »den 31. marts 2026« til: »og med den 31. marts 2028«.

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 25. februar 2025, som ændret ved § 3 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 15 i lov nr. 469 af 14. maj 2025 og § 1 i lov nr. 745 af 20 juni 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 5, stk. 1 og 10, ændres »og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.« til: »i denne lov, § 141, stk. 6, 2. pkt., i sundhedsloven og § 4, stk. 5, i lov om social service.«

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 354 af 2. april 2025, som ændret ved § 2 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 2 i lov nr. 407 af 29. april 2025 og § 5 i lov nr. 745 af 20. juni 2025 foretages følgende ændring:

1. § 9 c, stk. 10, 3. pkt., ophæves.

§ 5

I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 17. marts 2025, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 746 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 195, stk. 1, 1. pkt. ændres »stk. 3« til: »stk. 4«, og efter 2. pkt. indsættes som 3. pkt.:

»Taksten, jf. 1. og 2. pkt. ligger til grund for forhandlinger om en konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for ydelsen eller tilbuddet.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 31. marts 2026, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 1 og 5 træder i kraft den 1. juli 2026.

Stk. 3. § 3 træder i kraft den 1. juli 2027.

Stk. 4. § 4, stk. 5, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, har virkning fra den 1. juli 2027.

Stk. 5. Regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3 og 4, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Stk. 6. § 176 a, stk. 4, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for afgørelser om hjælp, omsorg og støtte efter § 85 a i lov om social service, der er truffet før 1. juli 2026.

Stk. 7. For boformer efter § 110 i lov om social service med privat driftsherre, der har en driftsaftale med en kommune, som ikke er indgået på baggrund af et forudgående udbud, bortfalder socialtilsynets godkendelse, jf. § 5 i lov om socialtilsyn, den 1. januar 2028, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. For boformer efter § 110 i lov om social service med privat driftsherre, der har en driftsaftale med en kommune, som ikke er indgået på baggrund af et forudgående udbud, og som ikke kan opsiges inden 1. januar 2028 træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om forlængelse af fristen i stk. 7 til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør. Socialtilsynets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Udvidelse af refusionsordningen for bostøtte efter Housing First-tilgangen til borgere i alle typer af hjemløshed og forlængelse af refusionsperioden på herbergsophold
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Social- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Krav om driftsaftaler for herberger m.v. og udbudspligt
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Social- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Takstlofter for krisecentre og herberger m.v.
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Social- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen, (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti indgik den 5. september 2025 Aftale om udvidelse af refusionsordningen for bostøtte efter Housing First-tilgangen, fastholdelse af den nuværende refusionsperiode på herbergsområdet samt indførelsen af en kapacitetsstyringsmodel på herbergsområdet og takstlofter for krisecentre og herberger m.v. Lovforslaget implementerer denne aftale.

Lovforslaget er derudover en opfølgning på den del af aftalerne mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for hhv. 2024 og 2025, der vedrører takstlofter på tilbud underlagt selvmøderprincippet.

Dertil følger lovforslaget ligeledes op på aftalen mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Dansk Folkeparti, SF, Enhedslisten og KristenDemokraterne af 26. november 2021 om Fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed. Som følge af aftalen blev der indført en ny bestemmelse om bostøtte i lov om social service (§ 85 a), der skal understøtte øget brug af de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen, som indebærer, at borgere i hjemløshed hurtig skal sikres en varig boligløsning kombineret med passende social bostøtte.

Et andet element i aftalen var en omlægning af refusionsreglerne for kommunernes udgifter til borgeres ophold på herberger efter § 110 i lov om social service, som betød, at staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til ophold på herberger efter § 110 i lov om social service, herunder udgifter til bistands-, støtte-, og beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med det midlertidige ophold på boformen, for borgerens ophold i 90 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning. Som led i den politiske aftale blev det besluttet at indfase refusionsomlægningen således, at der i 2023, 2024 og 2025 gives refusion i 120 dage pr. løbende år, mens der fra d. 1. april 2026 og derefter gives refusion i 90 dage pr. løbende år.

Med nærværende lovforslag foreslås det som det første at udvide refusionsordningen på bostøtte efter Housing First-tilgangen, så der gives statsrefusion på 50 pct. af udgifterne til bostøtte til borgere i alle typer af hjemløshed, når borgere kommer i egen bolig. Med lovforslaget foreslås det endvidere at fastholde den forlængede refusionsperiode på 120 dage for herbergsophold i 2 år. Det vil betyde, at den nuværende refusionsperiode vil kunne fortsætte til og med den 31. marts 2028.

Herberger kan i dag frit etablere sig og indgå i den kommunale forsyning, såfremt de kan godkendes af og bibeholde deres godkendelse fra socialtilsynet, jf. lov om socialtilsyn. Kommunen er forpligtet til at betale den takst, som herberget har beregnet i overensstemmelse med lovgivningen, når en borger, som kommunen er handlekommune for, tager ophold på herberget. Dette betyder, at kommunerne ikke har mulighed for at styre antallet af herberger eller antallet af pladser på herbergerne hverken i den enkelte kommune eller på landsplan.

Med lovforslaget foreslås det derfor for det andet, at herberger m.v. efter § 110 i lov om social service med privat driftsherre alene kan indgå i den kommunale forsyning, hvis der er indgået en driftsaftale med kommunen, hvor pladserne er beliggende.

Det vil fortsat være et krav for at indgå i kommunens forsyning, at herberget er godkendt af socialtilsynet.

Herberger og krisecentre er omfattet af det såkaldte selvmøderprincip. Dette betyder, at det ikke er borgerens handlekommune, der træffer afgørelse om borgerens ophold i tilbuddet, dvs. visiterer borgeren til tilbuddet, men at borgeren selv kan møde op på tilbuddet, og det er så tilbuddets leder, der træffer afgørelse om optagelse, herunder på baggrund af en vurdering af, hvorvidt borgeren er i målgruppen for tilbuddet.

Taksten for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i lov om social service er fast, dvs. at taksten er den pris, som borgerens handlekommune opkræves af tilbuddet for borgerens ophold. Dette står i modsætning til øvrige tilbud på det sociale område, hvor den af tilbuddet fastsatte takst er vejledende og altså ligger til grund for forhandlingerne om den pris, der aftales mellem kommunen og tilbuddet om den konkrete borgers ophold på tilbuddet.

At der gælder et selvmøderprincip for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i lov om social service, og at taksten samtidigt er fast, medfører, at borgerens handlekommune hverken har mulighed for at påvirke prisen for borgerens ophold eller omfanget af indsatsen, herunder om borgerens behov kunne være dækket på et andet og billigere tilbud.

Det foreslås derfor for det tredje med dette lovforslag, at der i lov om social service indsættes en bestemmelse, der bemyndiger social- og boligministeren til at fastsætte beløbsgrænser for takster for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i lov om social service.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udvidelse af refusionsordningen på bostøtte efter Housing First-tilgangen til borgere i alle typer af hjemløshed og forlængelse af refusionsperioden på herbergsophold

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 85 a, stk. 1, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025 (herefter serviceloven), at kommunalbestyrelsen kan tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder fra Housing First-tilgangen til personer i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer.

Det følger af bemærkningerne til stk. 1, jf. Folketingstidende 2022-23 tillæg A, L 64 som fremsat, side 8, at formålet med bestemmelsen er, at kommunalbestyrelsen i højere grad vil kunne tilbyde bostøtte efter de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen med det overordnede formål, at flere borgere i hjemløshed eller i risiko herfor vil kunne tilbydes en individuel tilrettelagt og intensiv bostøtte, som skal hjælpe borgeren i overgang til egen bolig samt til at kunne fastholde egen bolig. Housing First-tilgangen består af støttemetoderne Critical Time Intervention (CTI), Intensive Case Management (ICM) og Assertive Community Treatment (ACT). Sidstnævnte findes også i en modereret udgave kaldt M-ACT. De forskellige støttemetoder er målrettet borgere med forskellige grader af kompleksitet og støttebehov.

Herberger og forsorgshjem m.v. er reguleret i § 110 i serviceloven. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Det følger af § 110, stk. 2, i serviceloven, at formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at hjælpe personer med særlige sociale problemer over akutte vanskeligheder i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp

efter serviceloven. Det følger af § 110, stk. 3, i serviceloven, at optagelse i boformer efter § 110, stk. 1, kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen, jf. bestemmelsens § 110, stk. 4, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning. Af servicelovens § 110, stk. 6, fremgår det, at boformer efter stk. 1 senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen skal give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i borgerens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Efter servicelovens § 166 kan kommunalbestyrelsens afgørelse om bostøtte efter § 85 a i serviceloven indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 354 af 2. april 2024 (herefter retssikkerhedsloven). Efter servicelovens § 166 kan der klages over afgørelsen om hjælp, omsorg eller støtte efter § 85 a, men ikke over kommunens valg af leverandør af støtten efter servicelovens § 85 a, da der ikke er frit valg af leverandør af støtten og kommunens beslutning om valg af leverandør derfor anses for faktisk forvaltningsvirksomhed. Det er kun den person, som afgørelsen vedrører, der er part i sagen og kan klage over afgørelsen. Den eksterne leverandør vil ikke kunne klage over afgørelsen.

Det fremgår af § 176 a, stk. 1, pkt. 1 og 2, i serviceloven, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a i op til 2 år efter en borgers udskrivning fra en boform efter § 110 i følgende situationer: 1) Kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om bostøtte inden borgerens udskrivning fra boformen efter § 110, og 2) Borgeren har i umiddelbar forlængelse af udskrivningen fra boformen efter § 110 fået midlertidig ophold på et botilbud efter § 107, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren skal modtage bostøtte efter § 85 a i egen bolig, efter borgerens ophold på § 107 er afsluttet.

Bestemmelsen medfører, at kommunerne alene kan få statsrefusion på 50 pct. af udgifterne til bostøtte efter § 85 a for borgere, der har haft et forudgående ophold på en boform efter § 110.

Det fremgår af § 177, nr. 3, i serviceloven, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til ophold i 90 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning i boformer efter § 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med det midlertidige ophold i boformen.

Bestemmelse medfører, at der et loft over, hvor meget refusion borgerens handle- og betalingskommune kan opnå for udgifterne til en borgers ophold inden for et løbende år. Efter en borgers 90 dages ophold nedsættes refusionen til 0 pct.

Grænsen på 90 dage omfatter både ét ophold på 90 dage samt akkumuleringen af flere ophold på boformer efter § 110 i serviceloven for et løbende år med en samlet opholdslængde på 90 dage. Såfremt borgeren enten har ophold på boformen i mere end 90 dage, eller har flere ophold eventuelt på forskellige boformer efter § 110, inden for et løbende år, hvor den samlede længde på opholdene

overstiger 90 dage, vil kommunen selv skulle afholde udgiften til en borgers ophold på boformer efter § 110 for de dage, der ligger ud over de første 90 dage inden for et løbende år.

De 90 dage tæller fra den dato, hvor borgeren bliver indskrevet på boformen efter § 110 i serviceloven. Refusionsperioden på boformen tæller fra datoen for indskrivning, og dermed ikke fra den dato, hvor kommunen bliver bekendt med, at en borger har ophold på en boform. Såfremt en borger både ind- og udskrives på samme dag, tæller det som ét døgn.

Et løbende år vil gælde fra den første dag, en borger indskrives på en boform efter § 110 i serviceloven. Såfremt en borger har et, to eller flere ophold inden en periode af 365 dage (366 dage i skudår), vil kommunen få refusion for udgifterne til ophold i op til 90 dage inden for det løbende år. Såfremt der er over et år mellem en borgers ophold på en boform efter § 110 i serviceloven, starter ”det løbende år” forfra. Dette gælder både for flere ophold på samme boform efter § 110 og for flere ophold på forskellige boformer efter § 110.

Såfremt borgeren imellem flere ophold på en boform efter servicelovens § 110 skifter handlekommune, vil den nye handlekommune under iagttagelse af gældende databeskyttelsesregler og forvaltningsloven kunne indhente oplysninger fra borgerens tidligere handle- og betalingskommune om, hvorvidt vedkommende tidligere har haft ophold på en boform efter § 110 i serviceloven inden for et løbende år for at kunne afgøre, hvorvidt refusionsperioden på de 90 dage er opbrugt eller ej.

Det fremgår af § 8, stk. 4, i lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.), at i perioden fra den 1. oktober 2023 til den 31. marts 2026 ydes refusionen efter § 177, nr. 6, i serviceloven som affattet ved denne lovs nr. § 1, nr. 13, for borgerens ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning, dog tidligst fra lovens ikrafttræden.

Refusionsperioden på herbergsophold er dermed indfaset således, at der i 2023, 2024 og 2025 er givet refusion i 120 dage pr. løbende år, mens der fra d. 31. marts 2026 er lagt op til en refusionsperiode på 90 dage pr. løbende år.

2.1.2. Social- og Boligministeriets overvejelser

VIVE's nationale kortlægning af hjemløshed i Danmark viser, at der i uge 6 i 2024 var registreret 5.989 personer, som befandt sig i en hjemløshedssituation. Over halvdelen af det samlede antal borgere i hjemløshed i Danmark opholdte sig andre steder end på en boform efter § 110 i serviceloven. Disse borgere opholder sig fortrinsvis på gaden, som gadehjemløse, eller er såkaldte ”sofasovere” hos familie eller venner.

Borgere i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed er i målgruppen for bostøtte efter de

specialiserede støttemetoder i Housing First-tilgangen, jf. servicelovens § 85 a. Det gælder også de borgere, der befinder sig i hjemløshedssituationer uden for boformer efter § 110 i serviceloven. Den nuværende refusionsordning for udgifter til bostøtte efter § 85 a, som formuleret i servicelovens § 176 a, kritiseres dog for ikke i samme grad at give kommunerne incitament til at tilbyde borgere, der ikke har haft et ophold på en boform efter servicelovens § 110, en varig boligløsning og støtte efter § 85 a.

Social- og Boligministeriet finder på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt at udvide refusionsordningen for bostøtte efter Housing First-tilgangen, så den omfatter borgere i alle typer af hjemløshed, herunder gadehjemløse og sofasovere. Ministeriet vurderer, at det vil tilskynde til, at kommunerne i højere grad tilbyder en af de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen til borgere, som ikke har haft et forudgående ophold på en boform efter § 110 i serviceloven. Det er ministeriets vurdering, at udvidelsen vil sikre den fortsatte indsats mod hjemløshed og understøtte udbredelsen af Housing First-tilgangen, reducere antallet af borgere i hjemløshed markant og gøre op med langvarig hjemløshed.

For så vidt angår indsatsen overfor borgere i hjemløshed, som tager ophold på en boform efter § 110 i serviceloven, viser VIVE's nationale kortlægning af hjemløshed i Danmark 2024 tilsvarende, at det sammenlagt er 33 pct. af borgerne i hjemløshed – registreret i uge 6 i 2024 – som er skrevet op til en bolig. Det kan være enten i form af egen bolig (27 pct.) eller et botilbud (6 pct.). Kortlægningen peger derfor på vigtigheden af et fortsat fokus på at sikre, at der etableres de nødvendige bolig- og støtteløsning for borgere i hjemløshed, som er hovedelementerne i Housing First-tilgangen og det bærende princip i hjemløshedsindsatsen i Danmark.

På den baggrund er det Social- og Boligministeriets vurdering, at den nuværende refusionsperiode på herbergsophold på 120 dage skal forlænges i yderligere 2 år med henblik på at sikre den nødvendige omstilling til omlægningen af indsatsen mod hjemløshed i kommunerne.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det at udvide refusionsordningen for servicelovens § 85 a, så staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter Housing First-tilgangen i op til 2 år til borgere i alle typer af hjemløshed, når borgeren kommer i egen bolig.

Det foreslås videre at fastholde den nuværende refusionsperiode på herbergsophold på 120 dage i yderligere 2 år. Den nuværende refusionsperiode vil kunne fortsætte til og med den 31. marts 2028, hvorefter staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til herbergsophold i 90 dage.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8 og 9, og § 2.

2.2. Krav om driftsaftaler for herberger m.v. og udbudspligt

2.2.1. Gældende ret

Herberger og forsorgshjem m.v. er reguleret i § 110 i serviceloven. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Det følger af § 110, stk. 3, at optagelse i boformer efter § 110, stk. 1, kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen, jf. bestemmelsens § 110, stk. 4, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov, jf. servicelovens § 4, stk. 1. Det indebærer, at det er kommunen, der er forpligtet til at sikre, at personer i målgruppen for ophold på et herberg, dvs. personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp, har mulighed for at få plads på et herberg. Det indebærer videre, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er det nødvendige antal pladser i tilbud til målgrupperne efter serviceloven.

For herberger og forsorgshjem m.v. gælder, jf. § 4, stk. 3, i serviceloven, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. § 4 i lov om socialtilsyn, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning. Der stilles ikke i øvrigt krav til, at tilbud kan etablere sig og drives som herberg efter § 110 i serviceloven. Private tilbud kan indgå en driftsaftale med en kommune eller en region, men er ikke forpligtede hertil. Når en kommune vælger at indgå en driftsaftale med en anden kommunes tilbud, en regions tilbud eller et privat tilbud, har aftaleparterne valgfrihed i forhold til udformning og indhold, da dette ikke er reguleret i den gældende lovgivning. En kommune kan dog alene indgå aftale om varetagelse af de opgaver, kommunerne er tillagt efter loven.

Der er dog enkelte oplysninger, som typisk fremgår af alle driftsaftaler. Disse er:

- Definition af målgruppen på tilbuddet og/eller efter hvilken servicelovsbestemmelse tilbuddet er oprettet.
- Om det er kommunen/regionen eller tilbuddet selv, der fastlægger budgettet (hele eller dele af det), og hvem der skal godkende dette, samt om det konkrete beløb, kommunen giver i driftstilskud.
- Oplysninger om, hvorvidt tilbuddet selv eller kommunen/regionen ansætter og godkender lederen og øvrige medarbejdere på tilbuddet.

Andre bestemmelser om driften ses at indgå i nogle men langt fra alle driftsaftaler:

- Antallet af pladser på tilbuddet samt hvor mange af de pladser kommunen/regionen har råderet over.

- Andre forhold end driftsmæssige: Bestemmelser om medarbejdernes kompetencer, uddannelseskrav, metodevalgt etc.

Selv om et privat tilbud som f.eks. en selvejende institution har driftsaftale med en kommune eller en region, er der stadig tale om et privat tilbud, som skal følge gældende regler for private tilbud med mindre andet er bestemt. F.eks. skal udgifterne til disse tilbud optages i den pågældende kommunes/regions budget og regnskab, hvis driftsaftalen medfører, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet har en betydelig indflydelse på institutionens drift, således at den selvejende/private institution er at sidestille med en kommunal/regional institution. Driftsaftaler, hvor det kan siges, at tilbuddets samlede økonomi ligger uden for kommunens eller regionens direkte indflydelse skal således ikke optages på kommunens eller regionens budget og regnskab.

En driftsaftale indskrænker ikke socialtilsynets tilsynsforpligtelse, lige som tilbuddet og kommunen eller regionen ikke kan aftale sig ud af krav i socialtilsynsloven, serviceloven eller anden lovgivning i øvrigt.

Socialtilsynet har til opgave at godkende og føre driftsorienteret tilsyn, herunder økonomisk tilsyn med sociale tilbud (tilbud og plejefamilier), som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 25. februar 2025 (herefter socialtilsynsloven), herunder herberger m.v. efter § 110 i serviceloven.

Socialtilsynet godkender sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, som generelt egnede til at modtage borgere inden for tilbuddets målgruppe(r), hvis de opfylder en nærmere række betingelser i socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., jf., lovbekendtgørelse nr. 275 af 12. marts 2025.

Godkendelsen ligger til grund for det driftsorienterede tilsyn, som socialtilsynene fører med de godkendte tilbud. Her påser socialtilsynet, at tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse. Tilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud mindst hvert tredje år og plejefamilier mindst hvert andet år. Socialtilsynets tilsynsbesøg skal som udgangspunkt være uanmeldte.

Socialtilsynets driftsorienterede tilsyn har til formål at sikre, at det enkelte tilbud har den fornødne generelle kvalitet i forhold til at kunne håndtere tilbuddets målgruppe(r), og at tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse.

2.2.2. Social- og Boligministeriets overvejelser

Det er ministeriets opfattelse, at der er styringsmæssige udfordringer på herbergs- og forsorgsområdet. Dette findes særligt at være begrundet i samspillet mellem, at herberger frit kan etablere sig som tilbud efter § 110 i serviceloven, såfremt de kan godkendes af og opretholde godkendelse fra socialtilsynet, selvmøderprincippet på herberger, dvs. at borgeren optages uden kommunal visitation, og at kommunen er forpligtet til at betale den takst for borgerens ophold, som

herberget har fastsat i overensstemmelse med takstberegningsreglerne. Disse forhold findes samlet at medføre, at kommunerne ikke har mulighed for at styre kapaciteten på herbergsområdet. Dette står i modsætning til andre tilbudstyper efter serviceloven, bortset fra krisecentre efter § 109. Ministeriet finder, at dette kan medføre udfordringer særligt i lyset af omlægningen af hjemløseindsatser, hvorefter der er fokus på Housing First-tilgangen og på at sikre, at borgere i hjemløshed hurtigt kommer i egen bolig.

Det er på baggrund af ovenstående ministeriets opfattelse, at der er behov for, at kommunerne gives redskaber til at styre kapaciteten på herbergsområdet.

Ministeriet finder det væsentligt, at der ved kapacitetsstyring på herbergsområdet ikke ændres på selvmøderprincippet og kommunens forsyningsansvar. Det findes således afgørende, at borgere i hjemløshed fortsat kan få ophold på et herberg uden kommunal visitation, og at det er lederen af det pågældende herberg, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning. Det findes ligeledes afgørende, at kommunerne fortsat skal sikre, at der er det nødvendige antal pladser på herberger. Herved forstås bl.a., at der skal sikres den nødvendige geografiske spredning af herbergspladser, således at der er herbergspladser i hele Danmark under hensyn til behovet i de enkelte kommuner og regioner, og at borgere i målgruppen for herberg har mulighed for at få ophold på et herberg i borgerens nærområde. Det er også væsentligt, at der sikres de nødvendige pladser, der kan opfylde de forskellige typer af behov, som borgere i målgruppen for herberg kan have. Herudover er det væsentligt, at der er det tilstrækkelige antal pladser på herberg på alle tider af året under hensyn til sæsonudsving i behovet for herbergspladser.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres krav om, at herberger med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning som tilbud efter § 110 i serviceloven fra den 1. januar 2028.

Det vil med forslaget være et krav, at et herberg med privat driftsherre har en driftsaftale med en kommune for, at kommunen skal betale takst til herberget for kommunens borgeres ophold på herberget. Da borgere i dag kan og fortsat vil skulle kunne tage ophold på herberger beliggende i andre kommuner end deres handlekommune, vil det ikke være et krav, at herberget har driftsaftale med den pågældende borgers handlekommune, for at denne vil være forpligtet til at betale for borgerens ophold. Herberget vil således blot skulle have driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende. Såfremt herberget har pladser beliggende i flere kommuner, dvs. har flere afdelinger, vil herberget skulle have driftsaftale med alle de kommuner, hvor pladserne er beliggende.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der i socialtilsynslovens § 5, stk. 1 og 10, tilføjes en henvisning til servicelovens § 4, stk. 5, så det vil blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse af

herberger m.v. efter servicelovens § 110, at herberger m.v. med privat driftsherre har en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende.

Indførelse af krav om driftsaftale for herberger med privat driftsherre vil medføre, at kommunerne vil skulle gennemføre et udbud forud for indgåelse af driftsaftaler med herberger med privat driftsherre. Allerede indgåede driftsaftaler med herberger med en privat driftsherre vil ikke kunne stå i stedet for driftsaftaler indgået efter udbud. Det foreslås dog med § 6, stk. 8, at private herberger mv., der har driftsaftale med en eller flere kommuner, som ikke kan opsiges inden 1. januar 2028, efter ansøgning til socialtilsynet vil kunne fortsætte driften frem til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør.

Det foreslås endvidere, at social- og boligministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om indgåelse af og krav til driftsaftaler.

Bemyndigelsen forventes bl.a. at ville blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om driftsaftaler mellem boformer efter servicelovens § 110 med privat driftsherre og den kommune, hvor boformens pladser er beliggende. Bemyndigelsen forventes også at ville blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunerne vil skulle koordinere udbuddet i regionen, f.eks. i regi af kommunekontaktrådene (KKR), der er etableret af KL i hver region, mhp. at sikre den rette kapacitet i forhold til det regionale behov samt den regionale spredning af tilbuddene. Endvidere forventes bemyndigelsen at blive anvendt til at fastsætte regler, der vil sikre, at der fortsat vil være en blanding af offentlige og private aktører, herunder at andelen af private herbergspladser m.v. vil svare til det aktuelle niveau. Bemyndigelsen forventes endvidere at blive anvendt til at fastsætte regler om kontraktperioden, som foreslås at skulle løbe i en 6-årig periode med mulighed for forlængelse i op til 2 år.

Kommunerne vil i lighed med gældende ret fortsat være forpligtede til at sikre, at der er det nødvendige antal herbergspladser.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil ændre på reglerne om, at et tilbud efter § 110 i serviceloven skal være godkendt af socialtilsynet og således leve op til de kvalitetskrav, der stilles for at opnå og bibeholde en sådan tilladelse.

Forslaget om et krav om driftsaftale vil endvidere ikke ændre ved selvmøderprincippet. Borgeren vil således fortsat kunne få ophold på et herberg uden kommunal visitation, og det vil fortsat være lederen af herberget, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, § 3 og § 6, stk. 8.

2.3. Takstlofter for krisecentre og herberger m.v.

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 109, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som har været udsat for vold i nære relationer. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

For så vidt angår boformer i form af herberger m.v. efter § 110 i serviceloven m.v. er rammerne, herunder målgruppen for ophold på herberger, søgt tydeliggjort med lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.), der trådte i kraft hhv. den 1. juli 2023 (fsva. udvidelse af ordningen om udslningsboliger) og den 1. oktober 2023 (fsva. omlægningen af indsatsen mod hjemløshed). Med denne lov blev bl.a. målgruppen for ophold på herberger m.v. søgt tydeliggjort, og der blev indført en ny bostøttebestemmelse i serviceloven, så kommunerne får refusion for udgifter til bostøtte til borgeren i eget hjem efter Housing First-tilgangen.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2022-23, 2. samling, tillæg A, L 64 som fremsat, side 10 og 29, at lederen af en boform efter servicelovens § 110 kan tilbyde borgeren efterfølgende hjælp (efterforsorg) i forbindelse med, at borgeren flytter i egen bolig. Efterforsorg er en del af det samlede tilbud efter servicelovens § 110 og har en midlertidig karakter.

Det fremgår af vejledning nr. 9766 af 3. oktober 2023 om botilbud m.v. til voksne (botilbudsvejledningen), at efterforsorg har til formål at understøtte en god overgang efter et ophold på et herberg m.v. til en selvstændig tilværelse i egen bolig. Efterforsorg kan bestå af praktisk hjælp ved indflytning eller drøftelse af praktiske gøremål i boligen eller lignende ved overgangen. Efterforsorg er således kortvarig og afgrænset hjælp og må ikke stå i stedet for den sociale støtte i eget hjem, som visiteres af kommunen efter servicelovens §§ 85 eller 85 a. Afgørelsen om tildeling af efterfølgende hjælp er omfattet af klagebestemmelsen i § 166, stk. 2, i serviceloven.

Det er herbergslederen, der beslutter, om en borger skal modtage efterforsorg. Det er individuelt, om der er behov for efterforsorg. Der er ikke fastsat en grænse for, hvor længe der kan ydes efterforsorg, men forløbet skal leve op til formålet med indsatsen og alene ydes i forbindelse med udflytning i egen bolig. Det fremgår af bemærkningerne til L 64, jf. Folketingstidende 2022-23, 2. samling, tillæg A, L 64 som fremsat, side 29, at efterforsorg fra herberget m.v. derfor skal ophøre, når den ikke længere tilbydes i tilknytning til borgerens overgang til egen bolig, eller den får en sådan karakter, at den erstatter indsatsen efter serviceloven, som borgeren har ret til gennem kommunal visitation, herunder særligt servicelovens §§ 83 og 85.

Målgruppen for efterforsorg er de borgere, der efter udskrivning fra ophold på et herberg m.v. efter § 110 skal ud i egen bolig, og som har et særligt behov for, at herberget m.v. yder lettere og kortvarig hjælp i overgangen, f.eks. praktisk hjælp til indflytning. Her kan herbergslederen vælge at iværksætte efterforsorg for de borgere, som herbergslederen mener har et særligt behov for kortvarig hjælp, for at sikre en god overgang til egen bolig. Der henvises til bemærkningerne til L 64, jf. Folketingstidende 2022-23, 2. samling, tillæg A, L 64 som fremsat, side 10. Herbergslederen kan alene beslutte, at en borger skal have efterforsorg, når det sker i direkte forlængelse af borgerens ophold på herberget m.v. efter § 110. Der er ikke efter de gældende regler i serviceloven hjemmel til at opkræve en særskilt takst for efterforsorg. Udgifterne hertil indgår derimod i taksten, der opkræves, mens borgerne har ophold på herberget m.v.

Det fremgår af servicelovens § 173, stk. 1, afholder kommunen endeligt udgifterne efter serviceloven, jf. dog stk. 2. Efter servicelovens § 173, stk. 2, kan social- og boligministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om, at Udlændingestyrelsen afholder udgifterne efter serviceloven til personer, som er omfattet af § 42 a, stk. 1, i udlændingeloven.

Det fremgår af servicelovens § 174, stk. 1, 1. pkt., at den kommunale, regionale eller private leverandør af et tilbud fastsætter vejledende takster for tilbud efter serviceloven lov, jf. dog § 174, stk. 3. § 174, stk. 1, finder dermed også anvendelse for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven.

Det fremgår af § 174, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven, at taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved drift af tilbuddet. Denne bestemmelse gælder også for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110.

Beregningsgrundlaget for taksterne er nærmere beskrevet i § 2 i bekendtgørelse nr. 864 af 19. juni 2025 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (finansieringsbekendtgørelsen). Det fremgår bl.a. at de langsigtede gennemsnitsindtægter og -omkostninger anvendes som beregningsgrundlag ved fastsættelse af takster, ligesom bestemmelsen oplister, hvilke nærmere indtægts- og omkostningstyper, der indgår i beregningsgrundlaget.

Det fremgår desuden af § 12, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen, at takster for ophold på tilbud efter bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 16 (ophold på krisecentre m.v.) og nr. 17 (ophold på forsorgshjem m.v.) fastsættes som faste takster.

Bekendtgørelsen indebærer dermed, at taksterne for disse tilbudstyper ikke er vejledende. Det betyder, at kommunen er forpligtet til at betale den takst, som tilbuddet har beregnet. Baggrunden herfor er, at boformer i form af krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110 i serviceloven er omfattet af selvmøderprincippet, hvorefter det er lederen af tilbuddet frem for kommunen, der træffer afgørelse om borgerens ophold. Dette følger af servicelovens § 109, stk. 4, og § 110, stk. 4.

Der indgås således ikke en aftale mellem tilbuddet og kommunen om borgerens ophold, hvor prisen kan aftales.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere i §§ 3-7 nærmere regler om håndtering af over- og underskud for tilbud, herunder krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven, der har en offentlig driftsherre.

For krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 reguleres taksten for tilbuddet således alene af, at taksten skal afspejle tilbuddets budgetterede indtægter og udgifter, og at tilbuddets faglige og organisatoriske indhold skal ligge inden for de rammer, som følger af hhv. §§ 109 og 110 i serviceloven. Det er socialtilsynet, der godkender og løbende fører tilsyn med, at et krisecenter eller herberg m.v. efter §§ 109 eller 110 i serviceloven ligger inden for lovens rammer, herunder mht. tilbuddets målgruppe.

Der skal foreligge en revisionspåtegning af, at krisecenterets eller herbergets takst er beregnet i overensstemmelse med lovgivningen, jf. § 10, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 347 af 4. april 2024 om Tilbudsportalen.

2.3.2. Social- og Boligministeriets overvejelser

De gældende regler betyder, at der for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven ikke er et loft over tilbuddets takst, så længe krisecentret eller herberget m.v. og den indsats, tilbuddet yder, ligger inden for rammerne, der er fastlagt i hhv. §§ 109 og 110, herunder mht. målgruppen, og taksten er beregnet i overensstemmelse med lovgivningen, herunder at taksten er beregnet på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved drift af tilbuddet.

At der gælder et selvmøderprincip for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven, og at taksten samtidig er fast, medfører, at borgerens handlekommune hverken har mulighed for at påvirke prisen for borgerens ophold eller serviceniveauet, herunder om borgerens behov kunne være dækket på et andet og billigere tilbud.

Social- og Boligministeriet finder, at selvmøderprincippet i sammenhæng med de faste takster skaber risiko for u hensigtsmæssige udgiftsstigninger for kommunerne samt vanskeligheder ved at sikre, at krisecentre og herberger m.v. som tilbud ikke udvikler sig ud over lovgivers intention som følge af de manglende muligheder for kommunalt eller fra centralt hold at fastsætte serviceniveauer.

Det er dog samtidig Social- og Boligministeriets vurdering, at selvmøderprincippet er væsentligt at opretholde, da det sikrer hurtig adgang til sociale tilbud målrettet de udsatte borgere. Der bør derfor findes løsninger, der imødegår styringsudfordringerne uden at berøre selvmøderprincippet.

Ministeriet finder på baggrund heraf, at det vil være et relevant styringsredskab at fastsætte takstlofter for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven, dvs. beløbsgrænser for, hvor høje taksterne på sådanne tilbud kan være.

Et takstloft vil sætte et loft over udgifterne til krisecentre og herberger m.v., som kan sikre, at tilbuddene ikke udvikler sig i strid med lovgivers intention.

Det er ministeriets vurdering, at der bør fastsættes forskellige takstlofter for hhv. krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110, da målgrupper og indsatser for de to tilbudstyper adskiller sig afgørende fra hinanden. Ministeriet finder det endvidere væsentligt, at der i fastsættelsen af takstlofter tages højde for forskellene i målgrupperne inden for de enkelte tilbudstyper, således at der fortsat sikres den nødvendige indsats til de dele af målgrupperne, der har behov for de mest intensive indsatser, ligesom der bør tages højde for de særlige tilfælde, hvor et ophold på krisecenter omfatter mange børn. Der bør dog her også ses på, hvorvidt visse af tilbuddene, særligt herbergerne m.v., der rummer de tungeste dele af målgruppen, har udviklet sig, således at tilbuddet ikke længere kan betragtes som et herberg m.v., men i stedet bør søge socialtilsynet om godkendelse som et midlertidigt botilbud efter § 107 i serviceloven.

Ved en fastsættelse af takstlofter er det ministeriets opfattelse, at der med henblik på at sikre størst mulig effekt og gennemsigtighed bør fastsættes et særskilt takstloft for efterforsorg, der ydes af herberger m.v. efter § 110. Et særskilt takstloft for efterforsorg skal afspejle formålet med efterforsorg, som er tiltænkt som kortvarig og afgrænset hjælp, som borgere kan blive tilbudt af herberget i forlængelse af et ophold på et herberg m.v. efter § 110, og ikke som støtte, der kan træde i stedet for øvrig social støtte, herunder hjælp efter servicelovens § 85. Ikke alle borgere, der har haft ophold på et herberg m.v., vil have behov for efterforsorg, og det er derfor ministeriets vurdering, at der er behov for et særskilt takstloft for efterforsorg, som skal fastsættes på et niveau, der afspejler formålet med efterforsorg. Ministeriet vurderer desuden, at et særskilt takstloft for efterforsorg vil understøtte en afgrænsning af efterforsorg over for f.eks. socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85, hvormed et særskilt takstloft også vil medvirke til at præcisere formålet med og karakteren af efterforsorg.

Det er ministeriets opfattelse, at de gældende regler om, at taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved drift af tilbuddet, bør videreføres. Takstlofterne vil således alene udgøre øvre grænser for størrelsen af taksten. Herved vil det ikke være muligt for en leverandør blot at fastsætte taksten til takstloftet for derefter at trække overskud ud af differencen mellem de faktiske udgifter ved drift af tilbuddet og takstloftet. Det er derfor også ministeriets opfattelse, at kravet om revisionspåtegning af taksten bør videreføres. Det vil dog fortsat skulle være muligt at finde anden finansiering til drift af tilbuddet, f.eks. fondsmidler, og dermed yde en indsats i tilbuddet, der koster mere end takstloftet. Takstloftet vil således alene danne loft over den takst borgerens handlekommune skal betale for opholdet.

Social- og Boligministeriet finder, at takstlofterne årligt bør reguleres med udviklingen i de kommunale priser og lønninger. Ministeriet vurderer samtidig, at det er væsentligt, at der vil kunne ske regulering af takstlofterne herudover. Ministeriet finder det således hensigtsmæssigt, at takstlofterne kan justeres, uden at det skal ske ved lovændring med den deraf følgende tidsmæssigt længere proces, det indebærer, og at takstlofterne derfor bør fastsættes i bekendtgørelsesform.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at social- og boligministeren bemyndiges til at kunne fastsætte beløbsgrænser, dvs. takstlofter for taksten for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven, herunder en særskilt takst for efterforsorg.

Ved beløbsgrænse for taksten forstås en beløbsgrænse, som taksten, som tilbuddet beregner og efterfølgende opkræver hos borgerens handlekommune, ikke vil kunne overskride. Beløbsgrænsen vil således alene udgøre den øvre grænse for den opkrævede takst. Bemyndigelsen forventes anvendt til at fastsætte forskellige beløbsgrænser for taksterne for hhv. krisecentre og herberger m.v., med henblik på at sikre, at der herved tages højde for at målgrupper og indsatser er forskellige for de to tilbudstyper og kan variere inden for målgruppen. For krisecentre forventes bemyndigelsen videre anvendt til at fastsætte en særskilt takst i de tilfælde, hvor opholdet omfatter en borger med tre eller flere børn, med henblik på at sikre den fornødne dækning af udgifter i de tilfælde, at en borger med mange børn tager ophold på et krisecenter. Med indførelsen af takstlofter vil der således også implicit blive fastsat et centralt fastsat loft for omfanget af indsatsen, hvilket dels vil kunne medvirke til at sikre, at krisecentre og herberger m.v. har en karakter og yder en indsats, der ligger inden for formålet med de to tilbudstyper, dels vil kunne medvirke til at dæmpe udgiftsudviklingen i kommunerne.

Det foreslås, at tilbuddene fortsat vil skulle fastsætte deres takster på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved drift af tilbuddet, jf. § 174, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven. Takstlofterne vil således alene skulle udgøre øvre grænser for størrelsen af taksten. Den foreslåede ordning vil derfor medføre, at en leverandør ikke blot vil kunne fastsætte sin takst til beløbsgrænsen (takstloftet) for derefter at trække overskud ud af differencen mellem de faktiske udgifter ved drift af tilbuddet og takstloftet. Det foreslås derfor, at kravet om revisors påtegning af den beregnede takst også bør videreføres. De enkelte krisecentre eller herberger m.v. foreslås dog fortsat at skulle kunne anvende anden finansiering til drift af tilbuddet, f.eks. fondsmidler eller private donationer, og dermed yde en indsats i tilbuddet, der koster mere end takstloftet.

Det er forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at beløbsgrænserne vil skulle reguleres en gang årligt med udviklingen i de kommunale priser og lønninger. Det er samtidig forventningen, at Social- og Boligministeriet vil følge op på kvalitet og indhold i ydelsen på herberger og krisecentre efter indførelsen af takstlofter.

Det foreslås endvidere at give social- og boligministeren mulighed for at give dispensation fra beløbsgrænsen for tilbud efter § 110 målrettet veteraner. Med den foreslåede bestemmelse vil social- og boligministeren i en kommende bekendtgørelse kunne fastsætte regler, der vil kunne friholde tilbud efter § 110 målrettet veteraner i hjemløshed fra beløbsgrænsen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 og 6.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører en stigning i udgifterne til refusion af udgifter ved ophold på herberg efter § 110 som følge af forlængelse af refusionsperioden, samt en stigning i statslig refusion af udgifter vedr. bostøtte. Udgiften modsvares af en tilsvarende nedregulering af det kommunale bloktilskud.

Regeringen og KL aftalte i forbindelse med Aftale om kommunernes økonomi for 2024 at etablere et flerårigt samarbejdsprogram vedr. nedbringelse af udgifter til administration. På den baggrund reguleres kommunernes bloktilskud ikke for de økonomiske konsekvenser af lovændringen, ud over den regulering der følger af ændringer i refusionsreglerne, jf. ovenfor.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med KL.

Lovforslaget vil ikke have økonomiske konsekvenser for regionerne.

Social- og Boligministeriet har overvejet, hvorvidt lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Lovforslaget indebærer i overensstemmelse med princip 1 enkle og klare regler for ændringen i de nuværende bestemmelser.

Lovforslaget ændrer ikke på eksisterende muligheder for digital kommunikation med borgere og virksomheder i overensstemmelse med princip 2 om digital kommunikation.

Lovforslaget opfylder ikke princippet om muliggørelse af automatisk sagsbehandling, idet der på socialområdet er behov for en konkret og individuel vurdering som grundlag for afgørelser efter serviceloven.

Lovforslaget opfylder princip 4 om sammenhæng på tværs af myndigheder, eftersom der anvendes fælles begreber og definitioner på tværs af de respektive lovgivninger.

Lovforslaget ændrer ikke på de gældende regler for indsamling, behandling og håndtering af borgernes og virksomhedernes data, jf. princip 5 om tryk og sikker datahåndtering.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip 6 om genbrug af offentlig infrastruktur, da der er lagt op til, at administration af reglerne forventes at kunne ske inden for eksisterende IT-løsninger.

Lovforslaget ændrer ikke på gældende regler for effektiv it-anvendelse i kontroløjemed, jf. princip 7 om forebyggelse af snyd og fejl.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede krav i § 4, stk. 5, i serviceloven, om driftsaftale for at indgå i den kommunale forsyning som herberg m.v. efter § 110 i serviceloven, vurderes at ville medføre øget administration samt merudgifter for tilbud med privat driftsherre til at afgive tilbud og i øvrigt indgå i udbudsprocessen.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslaget § 1, nr. 6, om en ny bemyndigelse til social- og boligministeren, hvorefter ministeren vil kunne fastsætte regler om beløbsgrænser for taksten for krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110, i serviceloven, vil medføre en øvre grænse for størrelsen af tilbuddenes takster. Herberger og krisecentre med takster over takstlofterne, som vil fremgå af finansieringsbekendtgørelsen, vil således frem mod 1. januar 2027 skulle nedbringe deres budgetterede udgifter med henblik på, at deres takster vil være under lofterne.

De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes samlet at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke er kvantificeret nærmere.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den xx til den xx været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: ADHD-foreningen, Advokatrådet, Andelsboligernes Fællesrepræsentation, Angst- og Stressforeningen, Ankestyrelsen, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut, Bedre Psykiatri, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors Danmark, Borderlinenetværket, BROEN Danmark, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, BUPL, Børnerådet, Center for Rusmiddelforskning, Center for Socialt Udsatte Horsens, Center for Voldsramte (Hovedstaden), Centerlederforeningen, Danner, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Folkehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri (DI), Dansk Psykiatrisk Selskab,

Dansk Psykolog Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Selskab for Addiktiv Medicin, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Danske Udlejere, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Sociale Netværk, Diakonissestiftelsen, Dialog mod Vold, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, EjendomDanmark, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Selskab for Addiktiv Sygepleje, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Familieretshuset, FOA - Fag og Arbejde, Fonden for Socialt Ansvar, Foreningen af Yngre Psykiatere, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), ForældreLANDSforeningen (FBU), Frelsens Hær, Gadejuristen, Gruppen af ledere af de fem familieambulatorier, Hjem til Alle Alliancen, HOME-START Familiekontakt, Hus Forbi, Højlykke Behandlingscenter for kvinder, Institut for Menneskerettigheder, Joan-Søstrene, Jordmoderforeningen, Justitia, KABS-Behandlingscenter for stofbrugere, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, KFUM's Soldatermission, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kolding Selvhjælp, Kommunaldirektørforeningen, Kommunale Velfærdschefer, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kriminalforsorgen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagforening, Kvinderådet, KVINFO, Kvisten, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landdistrikternes Fællesråd, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Væresteder, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen Ligeværd, Landsforeningen Lænken, (LFS), Lederforeningen for offentlige ledere i hjemløseindsatser, Lederforum, Lederne, Lev uden Vold, Liva Rehab, Livslinjen, Livsværk, Lægeforeningen, Mandecentret, Mødrehjælpen, OCD-foreningen, OK-Fonden, Outsideren, Politiforeningen, Praktiserende Lægers Organisation (PLO), Projekt Udenfor, Psykiatriliancen, Psykiatrifonden, Q-Værk, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for etniske minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Sand, Selveje Danmark, Sind, Sind Ungdom, Sjældne Diagnoser, Skizofreniforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Social- og Boligstyrelsen, Socialtilsynene, (Hovedstaden, Midt, Nord, Syd og Øst), Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Stenbroens Jurister, Stolpegården, SUMH – Sammenslutningen af Unge med Handicap, Sundhedsstyrelsen, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TABUKA, TUBA, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Ungdomsringen, Ventilen, Vestre Landsret, Veterancenteret, VIVE, WeShelter, Yngre Læger, Østre Landsret.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	---	--------------------------------------

	(hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Reduktion af det kommunale bloktilskud som følge af forlængelse af refusionsperioden vedr. ophold på § 110 modsvarende den statslige refusion.</p> <p>Reduktion af det kommunale bloktilskud modsvarende refusion af udgiften vedr. bostøtte.</p> <p>Regeringen og KL aftalte i forbindelse med Aftale om kommunernes økonomi for 2024 at etablere et flerårigt samarbejdsprogram vedr. nedbringelse af udgifter til administration. På den baggrund reguleres kommunernes bloktilskud ikke for de økonomiske konsekvenser af lovændringen herudover.</p>	<p>Stigning i udgifterne til refusion af udgifter ved ophold på herberg efter § 110 som følge af forlængelse af refusionsperioden.</p> <p>Stigning i udgifterne til refusion vedr. bostøtte.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vil medføre implementeringskonsekvenser for kommunerne som følge af, at de skal gennemføre udbud på herbergsområdet.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre merudgifter som følge af gennemførelsen af udbud af driftsaftaler.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre øget administration som følge af gennemførelsen af udbud af driftsaftaler.

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Det følger af § 110, stk. 3, i serviceloven, at optagelse på en boform, dvs. et herberg m.v. kan ske ved henvendelse fra borgeren selv eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af herberget, jf. § 110, stk. 4, i serviceloven, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Det er kommunen, der er forpligtet til at sikre, at personer i målgruppen for ophold på et herberg, dvs. personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp, har mulighed for at få plads på et herberg. Kommunens forsyningsansvar følger af § 4, stk. 1, i serviceloven, hvoraf fremgår, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov. Det følger videre af § 4, stk. 2, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

For herberger gælder, jf. § 4, stk. 3, i serviceloven, i serviceloven, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. § 4 i socialtilsynsloven, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning. Der stilles ikke i øvrigt krav til, at tilbud kan etablere sig og drives som herberg efter § 110 i serviceloven.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 4, stk. 5, i serviceloven om, at boformer efter § 110 med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at herberger m.v. med privat driftsherre alene vil kunne indgå i den kommunale forsyning som et tilbud efter § 110, såfremt herberget har indgået en driftsaftale med den eller de kommuner, hvor herbergets pladser er beliggende.

Driftsaftalen vil skulle indgås mellem herberget med privat driftsherre og beliggenhedskommunen for herberget. Ved beliggenhedskommunen forstås den kommune, hvor herberget geografisk er beliggende.

Såfremt et herberg har pladser beliggende i flere kommuner, dvs. at herberget består af flere afdelinger, vil det være et krav, at herberget har driftsaftale med alle de kommuner, hvor herbergets pladser er beliggende.

Kravet om driftsaftale med beliggenhedskommunen vil ikke have betydning for, at en borger vil have ret til at søge optagelse på herberger med privat driftsherre, der er beliggende i og dermed har driftsaftale med en anden kommune end borgerens handlekommune. Det vil dermed ikke være et krav, at herberget har driftsaftale med borgerens handlekommune, for at handlekommunen vil være forpligtet til at betale for borgerens ophold på herberget.

Forslaget om indførelse af krav om driftsaftale for herberger med privat driftsherre vil medføre, at kommunerne vil skulle gennemføre et udbud forud for indgåelse af driftsaftaler med herberger med privat driftsherre. Der henvises til bemærkningerne herunder til den foreslåede § 4, stk. 6, i serviceloven. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 6, stk. 7.

Forslaget om krav om driftsaftale for herberger med privat driftsherre vil ikke ændre på kommunernes forsyningspligt efter § 4, stk. 1, i serviceloven. Kommunerne vil således i lighed med gældende ret være forpligtede til at sikre, at der er det nødvendige antal herbergspladser til, at personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp, kan få ophold på et herberg. Dermed vil kommunerne i løbet af kontraktperioden skulle sørge for, at der på ethvert givent tidspunkt er en samlet kapacitet, der svarer til behovet, og at der er den rette geografiske spredning af pladser. Kommunernes forsyningspligt vil derfor skulle stå centralt i udbuddet. Det vil således være nødvendigt, at kommunerne sikrer, at der udbydes driftsaftaler for et tilstrækkeligt antal pladser til, at målgruppen vil kunne få ophold på et herberg,

herunder at der i udbuddet bl.a. tages højde for sæsonudsving og ændringer i kapacitetsbehovet henover kontraktperioden.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kommunerne i modsætning til efter gældende ret vil have et redskab til at styre kapaciteten på herbergsområdet. Den foreslåede bestemmelse vil derimod ikke ændre på selvmøderprincippet. Det vil fortsat være således, at borgere i hjemløshed uden kommunal visitation vil kunne få ophold på herberger efter servicelovens § 110. Det vil endvidere fortsat være således, at kommunerne vil være forpligtede til at sikre, at borgere i hjemløshed, der er i målgruppen for ophold på et tilbud efter § 110, kan få en plads på et herberg. Kommunerne vil kunne løfte denne forpligtelse ved brug af egne tilbud, tilbud med regional driftsherre, som er oprettet efter aftale med kommunerne efter § 5, stk. 1, i serviceloven eller private tilbud med driftsaftale efter den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 5, i serviceloven.

Det foreslås, at kravet om en driftsaftale skal have virkning fra og med den 1. januar 2028, jf. lovforslagets § 6, stk. 7. Herberger m.v. med privat driftsherre vil således alene kunne indgå i den kommunale forsyning som et tilbud efter § 110 fra den 1. januar 2028, såfremt herberget har indgået en driftsaftale med den eller de kommuner, hvor herbergets pladser er beliggende, med mindre tilbuddet er omfattet af en driftsaftale, som ikke kan opsiges inden denne dato, jf. den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 8. Det vil samtidig være en forudsætning, at herberget m.v. er godkendt af socialtilsynet.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en ny bestemmelse som § 4, stk. 6, i serviceloven om, at social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om indgåelse af og krav til driftsaftaler efter stk. 5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at social- og boligministeren vil kunne fastsætte regler om indgåelsen af og krav til driftsaftalen mellem kommunen og herberget med privat driftsherre.

Forslaget om indførelse af krav om driftsaftale for herberger m.v. med privat driftsherre og forslaget om en bemyndigelse for social- og boligministerens til at kunne fastsætte nærmere regler herom, forventes at blive udmøntet således, at kommunerne vil skulle gennemføre et udbud forud for indgåelse af driftsaftaler med sådanne herberger med private driftsherrer. Kommunerne vil i den forbindelse skulle være opmærksomme på at overholde kravene i udbudslovgivningen herom. Allerede indgåede driftsaftaler med herberger med en privat driftsherre vil ikke kunne stå i stedet for driftsaftaler indgået efter udbud. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 6, stk. 7.

Da der er tale om en social tjenesteydelse, vil udbuddet kunne gennemføres efter det såkaldte light-regime, og der er således ikke krav om at gennemføre udbuddet efter en fuld offentlig udbudsprocedure. Ved udbud under light-regimet skal ordregiver alene overholde de særlige regler for sociale og andre specifikke tjenesteydelser, herunder kravene om gennemsigtighed og ligebehandling. Kommunerne i regionen vil skulle gennemføre udbuddet i fællesskab, f.eks. i regi af Kommunekontakttrådene (KKR), og med anvendelse af Staten og Kommunernes Indkøbsservice

(SKI) som ekstern leverandør. SKI vil kunne skulle anvendes for at minimere administrations- og transaktionsomkostningerne for udbud.

Bemyndigelsen forventes bl.a. at ville blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunerne vil skulle koordinere udbuddet i regionen, f.eks. i regi af KKR, mhp. at sikre den rette kapacitet i forhold til det regionale behov samt regionale spredning af tilbuddene. Det regionale behov vil skulle fastsættes med afsæt i objektive kriterier om f.eks. målgruppens behov, belægningsprocenter, geografisk spredning m.v.

Endvidere forventes bemyndigelsen at blive anvendt til at fastsætte regler, der vil sikre, at der fortsat vil være en blanding af offentlige og private aktører, herunder sikre en fortsat regional spredning af begge tilbudstyper, og at der udbydes en privat andel svarende til niveauet i dag. Bemyndigelsen forventes endvidere at blive anvendt til at fastsætte regler om kontraktperioden, som foreslås at skulle løbe i en 6-årig periode med mulighed for forlængelse i op til 2 år.

Kommunerne vil i lighed med gældende ret fortsat være forpligtede til at sikre, at der er det nødvendige antal herbergspladser. For at håndtere pludselige udsving i behovet for herbergspladser (f.eks. ved særligt koldt vejr i vinterhalvåret) bør der kalkuleres med et vist omfang af tomgangspladser ved fastsættelsen af det regionale behov, når dette drøftes blandt kommunerne i regionen, f.eks. i regi af KKR. Kommunerne kan dertil håndtere udsving i behovet ved at justere på den kommunale kapacitet af herbergspladser. Supplerende hertil vil kommunerne i deres konkrete udbud kunne sikre en vis fleksibilitet til at opjustere antallet af pladser på de private tilbud henover kontraktperioden. Kommunerne kan f.eks. medtage i driftsaftalen, at tilbud, der vinder udbuddet, på anmodning fra kommunen skal oprette et vist antal yderligere pladser.

Bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler om indgåelse af driftsaftaler forventes endvidere at ville blive anvendt til at fastsætte regler om en fast andel af kommunens herbergspladser, som skal udbydes til herberger med ikke-offentlig driftsherre. Andelen af pladser, som vil skulle udbydes til herberger med private driftsherre, foreslås at skulle svare til andelen af private og selvejende aktører i dag (ca. 65 pct. af det samlede antal herbergspladser). Hvis der ikke er tilstrækkeligt med relevante herberger med privat driftsherre, som byder ind på det konkrete udbud, for at kommunen kan opfylde denne minimumsgrænse, kan kommunen opjustere kapaciteten på egne tilbud for opfylde sin forsyningsforpligtelse.

Bemyndigelsen forventes endvidere at ville blive anvendt til at fastsætte regler om situationer, hvor et privat herberg m.v. efter servicelovens § 110 lukker i løbet af kontraktperioden (f.eks. som følge af konkurs). Det forventes, at beliggenhedskommunen, som har driftsaftale med tilbuddet, i sådanne tilfælde vil skulle rette henvendelse til SKI mhp. at afdække, om de øvrige eksisterende private tilbud med en driftsaftale og inden for den eksisterende private kapacitet kan oprette ekstra pladser, der imødekommer behovet i det geografiske område. Dette vil kunne gøres inden for kontraktperioden og uden behov et nyt udbud. Såfremt behovet ikke kan imødegås af de

eksisterende private herberger m.v. efter servicelovens § 110, vil beliggenhedskommunen i dialog med relevante samling af kommuner skulle oprette egne herbergspladser.

Kommunerne vil kunne fastsætte en højere andel af pladser, som udbydes af herberger med private driftsherre, end den, som forventes fastsat i en kommende bekendtgørelse, såfremt der kan opnås enighed herom blandt kommunerne i den pågældende region.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil ændre på reglerne om, at tilbuddet skal være godkendt af socialtilsynet og således leve op til de kvalitetskrav, der stilles, for at opnå og bibeholde en sådan godkendelse.

Forslaget om et krav om driftsaftale vil endvidere ikke ændre ved selvmøderprincippet. Borgeren vil således fortsat kunne få ophold på et herberg uden kommunal visitation, og det vil fortsat være lederen af herberget, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Det er forventningen, at social- og boligministeren med den foreslåede bemyndigelse vil fastsætte nærmere regler i en kommende bekendtgørelse om driftsaftaler mellem boformer efter § 110 med privat driftsherre og den kommune, hvor boformens pladser er beliggende.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 2

Det fremgår af § 110, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og tilbud for aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Det fremgår videre af § 110, stk. 4, i serviceloven, at lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning, jf. dog stk. 5.

Det foreslås, at der i § 110, stk. 4, som 2. pkt. indsættes, at lederen træffer afgørelse om efterforsorg i form af kortvarig og afgrænset hjælp i forlængelse af et ophold på et herberg m.v. i overgangen til egen bolig.

Det foreslåede 2. pkt. vil medføre, at det vil blive tydeliggjort, at herbergslederen også vil kunne træffe afgørelse om efterfølgende hjælp (efterforsorg).

Med denne foreslåede ændring vil det således blive tydeliggjort, hvad der er indeholdt i herbergslederens beslutningskompetence i forbindelse med ophold på herberger m.v. efter servicelovens § 110 og i overgangen til egen bolig. Afgørelsen om tildeling af efterfølgende hjælp vil være omfattet af adgangen til at klage efter § 166, stk. 2, i serviceloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 3

Det fremgår af § 174, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud, jf. dog stk. 3.

Det foreslås, at i § 174, stk. 1, 1. pkt., udgår »vejledende«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 2 og 4«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås indsat en ny bestemmelse som § 174, stk. 2, hvor det bl.a. fremgår, at taksten, jf. stk. 1, er vejledende og ligger til grund for forhandlinger mellem konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for tilbuddet eller ydelsen. Det er således overflødigt, at »vejledende» fremgår af stk. 1.

Den foreslåede ændring skal også ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås indsat en ny bestemmelse som § 174, stk. 2, der vil være en undtagelse til § 174, stk. 1, og at § 174, stk. 3, som følge heraf vil blive § 174, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 4

Det fremgår af § 174, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud, jf. dog stk. 3.

Det fremgår af § 174, stk. 3, i serviceloven, at social- og boligministeren fastsætter regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1 kan fraviges.

Finansieringsbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i servicelovens § 174, stk. 3. Det fremgår af § 12, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen, at takster for ophold på krisecentre efter § 109 i serviceloven og på forsorgshjem m.v. efter § 110 i serviceloven fastsættes som faste takster. For disse to tilbudstyper er taksterne således ikke vejledende. Dette betyder, at kommunen er forpligtet til at betale den takst, som tilbuddet har beregnet. Taksten kan således ikke fraviges i aftalen mellem kommunen og tilbuddet om borgerens ophold. Dette er begrundet i, at krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110 er omfattet af selvmøderprincippet, hvorefter det er lederen af tilbuddet, der træffer afgørelse om borgerens ophold. Dette følger af § 109, stk. 3, og § 110, stk. 4. Der indgås således ikke en aftale mellem tilbuddet og kommunen om borgerens ophold, hvor prisen kan aftales.

Det foreslås, at der som et ny § 174, stk. 2, i serviceloven, indsættes en bestemmelse om, at taksten, jf. stk. 1, er vejledende, og ligger til grund for forhandlinger mellem konkret aftale mellem

kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for tilbuddet eller ydelsen. Takster for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110 er dog faste.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre ændringer i den gældende retstilstand, da det fremgår af servicelovens § 174, stk. 1, at taksterne er vejledende, og de faste takster for tilbud efter §§ 109 og 110 allerede fremgår af § 12, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen. Det findes dog hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af § 174 i serviceloven, at der er faste takster for tilbud efter §§ 109 og 110 henset til, at det fremgår af § 174, stk. 1, at taksterne for tilbud efter serviceloven er vejledende.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 5

Det fremgår af § 174, stk. 2, i serviceloven, at hvis en kommune anvender en anden kommunes eller en regions tilbud efter serviceloven, skal krav om betaling herfor på baggrund af den beregnede takst, jf. § 174, stk. 1, være fremsat, senest 12 måneder efter at hjælpen er ydet.

Det foreslås, at i § 174, stk. 2, der med lovforslagets § 1, nr. 4, vil blive stk. 3, udgår »på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1,«.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at når en kommune anvender tilbud drevet af andre kommuner eller af en region, er taksten vejledende, jf. § 174, stk. 1, og prisen fastsættes således i aftalen mellem kommunen og tilbuddet om den enkelte borgers ophold. Ordene ”på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1” i § 174, stk. 2, findes derfor at kunne skabe en u hensigtsmæssig tvivl om, hvorvidt taksten også er vejledende, når der er tale om et tilbud med kommunal eller regional driftsherre.

Den foreslåede ændring vil således ikke medføre materielle ændringer.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 6

Det fremgår af § 174, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud, jf. dog stk. 3. Det fremgår af § 174, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven, at taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.

Efter § 174, stk. 3, i serviceloven, fastsætter social- og boligministeren regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1, kan fraviges.

§ 174, stk. 4, i serviceloven, indeholder bemyndigelse for social- og boligministeren til i en bekendtgørelse at kunne fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Bemyndigelserne i servicelovens § 174, stk. 3 og 4, er anvendt til at udstede regler i finansieringsbekendtgørelsen. Finansieringsbekendtgørelsen indeholder bl.a. regler i bekendtgørelsens § 8 om, hvilke ydelser og tilbud der er omfattet af reglerne i bekendtgørelsen, i § 2 om beregningsgrundlaget for takster, i §§ 3-7 om indregning af over- og underskud i taksterne, i § 10, stk. 1, om belægningsprocent, i § 10, stk. 2, om, at taksten beregnes årligt, og i §§ 22 og 23 om finansieringen af de specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud Døvekonsulentordningen ved CFD og den sikrede boform Kofoedsminde.

Det fremgår af § 12, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen, at takster for ophold på krisecentre efter § 109 i serviceloven og på forsorgshjem m.v. efter § 110 i serviceloven fastsættes som faste takster. For disse to tilbudstyper er taksterne således ikke vejledende. Dette betyder, at kommunen er forpligtet til at betale den takst, som tilbuddet har beregnet. Taksten kan således ikke fraviges i aftalen mellem kommunen og tilbuddet om borgerens ophold. Dette er begrundet i, at krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110 er omfattede af selvmøderprincippet, hvorefter det er lederen af tilbuddet, der træffer afgørelse om borgerens ophold. Dette følger af § 109, stk. 4, og § 110, stk. 4. Der indgås således ikke en aftale mellem tilbuddet og kommunen om borgerens ophold, hvor prisen kan aftales.

Det fremgår af § 10, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 347 af 4. april 2024 om Tilbudsportalen, at for tilbud efter §§ 109 og 110 i serviceloven skal der ske indberetning til Tilbudsportalen af oplysninger om revisionspåtegning af taksten.

Det foreslås, at § 174, stk. 3, i serviceloven, der med lovforslagets § 1, nr. 4, vil blive stk. 4, nyaffattes således, at social- og boligministeren fastsætter regler om finansiering af ydelser og tilbud efter denne lov, jf. stk. 1, herunder om: 1) Grundlaget for beregningen af takster, jf. stk. 1, herunder hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven, der kan indgå i beregningen, 2) hvilke ydelser og tilbud efter denne lov, der er omfattet af stk. 1, 3) hvornår stk. 1 kan fraviges, og ydelser og tilbud kan finansieres på anden måde end ved beregning af takster, 4) beløbsgrænser for taksten for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110, herunder om regulering og muligheder for dispensation fra beløbsgrænserne for tilbud efter § 110 målrettet veteraner, 5) principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, og 6) revisors påtegning af beregnede takster.

Den foreslåede bestemmelse er en sammenskrivning med redaktionelle ændringer af de eksisterende bemyndigelsesbestemmelser i servicelovens § 174, stk. 3 og 4. Dog foreslås som noget nyt, at der vil kunne fastsættes regler om beløbsgrænser for taksten for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110, herunder om regulering og muligheder for dispensation fra beløbsgrænserne for tilbud efter § 110, der er målrettet veteraner og takst for efterforsorg. Det foreslås endvidere som noget

nyt, at der vil kunne fastsættes regler om revisors påtegning af beregnede takster. Det er forventningen, at social- og boligministeren som hidtil vil fastsætte regler herom i finansieringsbekendtgørelsen.

For så vidt angår den i § 174, stk. 3, nr. 1-3, i serviceloven, foreslåede bemyndigelse for social- og boligministeren til at fastsætte regler om finansiering af ydelser og tilbud efter loven, der vil være omfattet af § 174, stk. 1, forventes bemyndigelsen anvendt til udstedelse af regler i overensstemmelse med de gældende regler herom i finansieringsbekendtgørelsen.

I overensstemmelse med forarbejderne til § 174, stk. 3, i serviceloven, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 165 som fremsat, side 21, forventes bemyndigelsen således anvendt til at fastsætte regler om, at taksterne beregnes for et år ad gangen på grundlag af samtlige langsigtede gennemsnitlige direkte og indirekte omkostninger ved levering af ydelsen, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 165 som fremsat, side 20. Ved samtlige omkostninger ved drift af tilbuddet forstås, at også bl.a. ejendomsudgifter og administrationsudgifter skal indregnes i taksten, uanset at de for tilbud med kommunal driftsherre f.eks. afholdes centralt i kommunen og ikke af det enkelte tilbud. Det forventes videre i overensstemmelse med forarbejderne til § 174, stk. 3, i serviceloven, fastsat, at der vil skulle beregnes takster for nærmere bestemte typer af tilbud og ydelser, uanset om de drives eller leveres af private, kommunale eller regionale leverandører. Listen over tilbud og ydelser, der vil skulle takstfastsættes, vil i overensstemmelse med forarbejderne kunne udvides eller indskrænkes.

Det forventes videre i overensstemmelse med forarbejderne til servicelovens § 174, stk. 3, at bemyndigelsen vil blive anvendt til, at social- og boligministeren vil fastsætte regler om, at udgifter til sundhedsfaglig behandling efter sundhedsloven kan indregnes i taksterne for tilbud efter serviceloven, jf. Folketingstidende 2021-2022, tillæg A, L 27 som fremsat, side 27 ff.

Sundhedsfaglig behandling skal forstås i overensstemmelse med sundhedslovens § 5 og omfatter undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient, jf. Folketingstidende 2021-2022, tillæg A, L 27 som fremsat, side 27 ff.

Det forventes i overensstemmelse med forarbejderne, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at omkostninger til visse former for sundhedsfaglig behandling, der ydes af tilbuddet til borgere som led i opholdet på tilbuddet, kan indregnes i taksten for tilbuddet efter servicelovens § 174, stk. 1. Det vil således alene være sundhedsfaglig behandling, der ydes af tilbuddet selv, der vil kunne indregnes.

Bemyndigelsen forventes i overensstemmelse med forarbejderne ikke anvendt til at fastsætte regler om, at udgifter til kommunale sundhedsydelser (behandlinger), der ydes efter sundhedsloven, kan indregnes i taksterne for tilbud efter serviceloven.

Den foreslåede bestemmelse i § 174, stk. 3, nr. 4, er et forslag om en ny bemyndigelse til social- og boligministeren, hvorefter ministeren vil fastsætte regler om beløbsgrænser for taksten for krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110, herunder for efterforsorg for personer, der har haft ophold på et herberg, og herunder om regulering og muligheder for dispensation af tilbud efter § 110 målrettet veteraner.

For krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110 vil taksten være fast og altså udtryk for den pris, som tilbuddet maksimalt vil kunne opkræve hos borgerens handlekommune. Ved beløbsgrænser for taksten forstås således en beløbsgrænse, som taksten, som tilbuddet opkræver borgerens handlekommune, ikke vil kunne overskride. Bemyndigelsen forventes at ville blive anvendt til at fastsætte forskellige beløbsgrænser for taksterne for hhv. krisecentre og herberger m.v., da målgrupper og indsatser for de to tilbudstyper er forskellige. Det forventes også, at der vil blive fastsat en særskilt takst for ophold på krisecentre, når opholdet omfatter en borger med tre eller flere børn. Det forventes endvidere, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte en beløbsgrænse for taksten for efterforsorg på herberger m.v., som vil afspejle formålet med efterforsorg. Det forventes, at beløbsgrænserne vil blive fastsat i kr. pr. døgn pr. borger, dog således at beløbsgrænsen for efterforsorg vil blive fastsat som et fast samlet beløb.

Tilbuddene vil fortsat skulle fastsætte deres takster på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved drift af tilbuddet, jf. § 174, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven. Takstlofterne vil således alene udgøre øvre grænser for størrelsen af taksten. Dette betyder, at det ikke vil være muligt for en leverandør blot at fastsætte sin takst til takstloftet for derefter at trække overskud ud af differencen mellem de faktiske udgifter ved drift af tilbuddet og takstloftet. Det vil dog fortsat være muligt at finde anden finansiering til drift af tilbuddet, f.eks. fondsmidler, og dermed yde en indsats i tilbuddet, der koster mere end takstloftet. Takstloftet vil således alene udgøre det maksimale niveau for en takst. For at understøtte dette vil Social- og Boligministeriet løbende følge op på udviklingen i tilbuddenes takstfastsættelse.

Det er forventningen, at der vil blive fastsat regler om, at beløbsgrænserne vil skulle reguleres en gang årligt med udviklingen i de kommunale priser og lønninger. Det er dog samtidig forventningen, at Social- og Boligministeriet vil følge op på kvalitet og indhold i ydelsen på herberger og krisecentre efter indførelsen af takstlofter.

Det er forventningen, at den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte takstlofter for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven med virkning for taksterne fra og med den 1. januar 2027.

Med den foreslåede ordning vil social- og boligministeren få mulighed for at give dispensation af tilbud efter § 110 målrettet veteraner fra de fastsatte takstlofter.

Der anvendes for herberger målrettet veteraner samme definition af veteraner som på Forsvarsministeriets område. Tilbud målrettet veteraner vil således (i tillæg til de generelle

bestemmelser for servicelovens § 110) være målrettet personer, der i embedsmedfør have været udsendt til udlandet i krigszoner, andre højrisikoområder eller i områder, hvor der foregår konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og lignende opgaver, på baggrund af en beslutning truffet af Folketinget, regeringen eller en minister. Veteraner kan eksempelvis have været udsendt som del af Forsvaret, politiet, beredskabet, udenrigstjenesten, sundhedsvæsenet m.v.

For at sikre forudsigelighed i kommunernes økonomi vil private herberger efter servicelovens § 110 målrettet veteraner ligeledes blive underlagt kravet om at have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning som tilbud efter § 110 i serviceloven. Dette vil indebære, at driftsaftaler med herberger målrettet veteraner sendes i udbud på samme vis som andre driftsaftaler med herberger med en private driftsherre. De kommunale drøftelser om behovet for herbergspladser i regionen i forbindelse med koordineringen af udbuddet af driftsaftaler, vil derfor skulle tage højde for, at der udbydes et vist antal herbergspladser målrettet veteraner. Boformer efter § 110 i serviceloven, som i forbindelse med udbuddet vinder en driftsaftale med et antal herbergspladser målrettet veteraner, og som godkendes af socialtilsynet til den konkrete målgruppe, vil kunne optage veteraner på disse pladser og opkræve en højere takst end det fastsatte takstloft for ophold på boformer efter § 110 i serviceloven. Det vil være en betingelse for socialtilsynets godkendelse til målgruppen, at tilbuddet har vundet et forudgående kommunalt udbud om netop at kunne optage veteraner.

Med den foreslåede bestemmelse i § 174, stk. 3, nr. 5, foreslås en videreførelse af den gældende bemyndigelse i § 174, stk. 4, således at social- og boligministeren vil kunne fastsætte nærmere principper for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Den foreslåede bemyndigelse i § 174, stk. 3, nr. 5, forventes anvendt til udstedelse af regler, der er i overensstemmelse med de gældende regler om de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud i §§ 22 og 23 i finansieringsbekendtgørelsen. Det forventes således, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte, at disse tilbud finansieres ved objektiv finansiering, dvs. at udgifterne til tilbuddenes drift fordeles mellem landets kommuner efter det samlede folketal i den enkelte kommune.

De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud omfatter på nuværende tidspunkt alene døvekonsulentordningen ved CFD og den sikrede boform Kofoedsminde. Det vil være ministeren, der definerer afgrænsningen af, hvilke tilbud der vil kunne anses som de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke ændre på gældende ret, da social og boligministeren har samme bemyndigelse i den gældende § 174, stk. 4. Den gældende § 174, stk. 4, foreslås dog, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, at blive en del af § 174, stk. 3.

Muligheden for at udstede særlige regler for denne type af tilbud er begrundet i, at disse tilbud anvendes tværregionalt, hvorfor takstreguleringen ikke kan ske i rammeaftalen i den enkelte region, dels at der er tale om meget specialiserede tilbud, som kommunerne ikke umiddelbart kan substituere med egne eller private tilbud.

Med den foreslåede bestemmelse i § 174, stk. 3, *nr. 6*, foreslås, at social- og boligministeren vil kunne fastsætte regler om revisors påtegning af de beregnede takster. Sådanne regler er efter gældende ret fastsat i Tilbudsportalbekendtgørelsen for tilbud efter §§ 109 og 110 i serviceloven.

Den foreslåede bemyndigelse forventes i lighed med gældende ret anvendt til at fastsætte krav om revisionspåtegning af taksterne for tilbud efter §§ 109 og 110. Med en revisors påtegning vil revisor indestå for, at taksten er beregnet i overensstemmelse med reglerne i serviceloven og finansieringsbekendtgørelsen, herunder at beregningsgrundlaget for tilbuddets takst er de samlede langsigtede gennemsnitsindtægter og -omkostninger ved drift af tilbuddet, at der ikke i taksten er indregnet udgifter til ydelser, der ikke kan medregnes i taksten, at samtlige omkostninger er indregnet i taksten, herunder ejendoms- og administrationsomkostninger, og at der for tilbud med offentlig driftsherre er sket korrekt indregning af over- og underskud i overensstemmelse med reglerne herfor i §§ 3-7 i finansieringsbekendtgørelsen.

De gældende regler om revisionspåtegning i Tilbudsportalbekendtgørelsen er fastsat med hjemmel i § 14, stk. 8, i serviceloven, der omhandler Tilbudsportalen. Baggrunden for den foreslåede bestemmelse i § 174, stk. 3, *nr. 6*, er, at det findes hensigtsmæssigt, at der etableres en mere tydelig hjemmel til at fastsætte kravet i takstreglerne i serviceloven, idet revisorens spåtegning materielt vedrører taksterne.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til *nr. 7*

Det fremgår af servicelovens § 174, stk. 4, at social- og boligministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Det foreslås, at § 174, *stk. 4*, ophæves.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, *nr. 6*, foreslås, at § 174, stk. 3, som med lovforslagets § 1, *nr. 4*, vil blive stk. 4, affattes således, at bestemmelsen indeholder en enslydende bemyndigelse som i den nuværende § 174, stk. 4.

Den foreslåede ændring vil således ikke medføre materielle ændringer.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 8

Det fremgår af § 85 a i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder fra Housing First-tilgangen til personer i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer.

Det fremgår videre af § 176 a i serviceloven, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a i op til 2 år efter borgerens udskrivning fra en boform efter servicelovens § 110 i følgende situationer: 1) Kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om bostøtten inden borgerens udskrivning fra boformen efter § 110. 2) Borgeren har i umiddelbar forlængelse af udskrivningen fra boformen efter § 110 fået midlertidigt ophold i et botilbud efter servicelovens § 107, hvorefter kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, at borgeren skal modtage bostøtte efter § 85 a i egen bolig, efter borgerens ophold i botilbuddet er afsluttet.

Det foreslås, at der som en ny § 176 a, stk. 4, i serviceloven indsættes en bestemmelse om, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a til borgere, der kommer i egen bolig fra hjemløshed i andre situationer end nævnt i stk. 1 og 2, og at refusionen ydes i op til 2 år efter tidspunktet, hvor borgeren flytter i egen bolig. Det foreslås videre, at perioden på 2 år beregnes fra første gang borgeren kommer i egen bolig fra hjemløshed.

Det foreslåede nye stykke vil medføre, at kommunerne i højere grad vil blive tilskyndet til at visitere borgere i alle typer af hjemløshed eller i risiko herfor – f.eks. gadesovere eller sofasurfere – til støtte efter de specialiserede metoder i Housing First-tilgangen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til nr. 9

Det fremgår af § 176 a i serviceloven, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a i op til to år efter borgerens udskrivning fra en boform efter servicelovens § 110 i følgende situationer: 1) Kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om bostøtten inden borgerens udskrivning fra boformen efter § 110. 2) Borgeren har i umiddelbar forlængelse af udskrivningen fra boformen efter § 110 fået midlertidigt ophold i et botilbud efter servicelovens § 107, hvorefter kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, at borgeren skal modtage bostøtte efter § 85 a i egen bolig, efter borgerens ophold i botilbuddet er afsluttet.

Det fremgår videre af § 176 a, stk. 4, at social- og boligministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte nærmere regler om statsrefusion efter stk. 1-3.

Det foreslås, at i § 176 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres stk. 1-3 til stk. 1-4.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indsat en ny bestemmelse som § 176 a, stk. 4, om at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a til borgere i alle typer af hjemløshed, når borgeren kommer i egen bolig i op til 2 år. Social- og boligministerens gældende bemyndigelse til i en bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler om statsrefusion efter stk. 1-3, vil med den foreslåede ændring således indbefatte den nye bestemmelse i § 176 a, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af servicelovens § 177, nr. 3, at staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til ophold i 90 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning i boformer efter § 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med det midlertidige ophold i boformen.

Det fremgår af § 8, stk. 4, i lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.), at der i perioden fra den 1. oktober 2023 til den 31. marts 2026 ydes refusion efter § 177, nr. 3, i lov om social service som affattet ved denne lovs nr. § 1, nr. 13, for borgerens ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning, dog tidligst fra lovens ikrafttræden. Ved lov nr. 753 af 13. juni 2023, § 1, nr. 38, blev § 177, nr. 1-3, ophævet hvorefter nr. 4-6 er blevet nr. 1-3.

Det foreslås, at i § 8, *stk. 4*, ændres »den 31. marts 2026« til »og med den 31. marts 2028«.

Med den foreslåede ændring vil refusionsperioden på 120 dage blive forlænget med 2 år. Det vil betyde, at den nuværende refusionsperiode vil kunne fortsætte til og med den 31. marts 2028, og at staten i denne periode refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning i boformer efter § 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med det midlertidige ophold i boformen.

Den foreslåede ændring vil ikke have betydning for borgerens ophold på en boform efter servicelovens § 110, som kan strække sig ud over hhv. 120 og 90 dage. Ændringen betyder alene, kommunen kan opnå statsrefusion for udgifter til en borgers ophold på en sådan boform i 120 dage i yderligere to år.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommunernes understøttes i omstillingen til omlægningen af indsatsen mod hjemløshed, herunder at kommunerne vil blive tilskyndet til hurtigt at visitere

borgere i hjemløshed eller i risiko herfor til støtte efter de specialiserede støttemetoder i Housing First-tilgangen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 10, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Det foreslås, at § 5, stk. 1 og 10, ændres »og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.« til »i denne lov, § 141, stk. 6, 2. pkt., i sundhedsloven og § 4, stk. 5, i lov om social service.«

Forslaget vil medføre, at det vil blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse af herberger m.v. efter servicelovens § 110, at herberger m.v. med privat driftsherre har en driftsaftale, jf. den i § 1, nr. 1, foreslåede § 4, stk. 5, i serviceloven, med den kommune, hvor pladserne er beliggende. Herberger m.v. uden driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, vil dermed ikke opfylde betingelserne for socialtilsynets godkendelse af herberger m.v. efter servicelovens § 110. Socialtilsynet vil dermed i sit driftsorienterede tilsyn skulle sikre sig, at herberger m.v. med privat driftsherre har en driftsaftale med den eller de kommuner, hvor herbergerets pladser er beliggende.

Forslaget skal dermed ses i sammenhæng med, at det foreslås at indsætte en ny bestemmelse som § 4, stk. 5, i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, som vil skulle udgøre en betingelse for at kunne blive godkendt af socialtilsynets som generelt egnet tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

Forslaget skal også ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 6, stk. 3 og 4, om ikrafttræden af den foreslåede ændring af socialtilsynsloven og virkning for den foreslåede nye bestemmelse i § 4, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2 og til bemærkningerne til lovforslagets § 6.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af § 9 c, stk. 10, 1. pkt., i retssikkerhedsloven, at de udgifter, som handlekommunen kan få dækket efter § 9 c, stk. 2-7 og 9, er handlekommunens faktiske udgifter. Det fremgår videre af § 9 c, stk. 10, 2. pkt., at de faktiske udgifter omfatter en forholdsmæssig andel af fællesudgifter og udgifter til ledelse og administration, der er en følge af driften af et tilbud. Endelig fremgår af § 9 c, stk. 10, 3. pkt., at hvis der for ydelsen er fastsat en takst eller beregnet et priskrav efter serviceloven, barnets lov eller ældreloven, har handlekommunen ret til refusion svarende til taksten eller priskravet.

Med henvisningen til takst efter serviceloven, barnets lov eller ældreloven i § 9 c, stk. 10, 3. pkt., i retssikkerhedsloven henvises til takster fastsat efter § 174 i serviceloven, § 195 i barnets lov, § 40 i ældreloven og reglerne i finansieringsbekendtgørelsen. Det følger af § 174, stk. 1, i serviceloven, § 195, stk. 1, i barnets lov, § 40, stk. 1, i ældreloven og § 12, stk. 1, i finansieringsbekendtgørelsen, at de fastsatte takster er vejledende, dvs. at de danner udgangspunkt for en konkret aftale mellem kommune og tilbud eller leverandør om prisen. Dette gælder dog ikke for krisecentre efter servicelovens § 109 og herberger m.v. efter servicelovens § 110, hvor taksten er bindende, og dermed er den pris, som kommunen betaler, jf. § 12, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen.

Det foreslås, at § 9 c, stk. 10, 3. pkt., i retssikkerhedsloven ophæves.

Den foreslåede ændring vil betyde, at det for så vidt angår mellemkommunal refusion for udgifter til tilbud og ydelser efter serviceloven, barnets lov og ældreloven, som er omfattet af reglerne om takst i finansieringsbekendtgørelsen, ikke længere vil være taksten, som handlekommunen har ret til at kræve mellemkommunal refusion for. Det vil i stedet være handlekommunens faktiske udgifter, jf. § 9 c, stk. 10, 1. pkt., i retssikkerhedsloven.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at taksterne for tilbud og ydelser efter serviceloven, barnets lov og ældreloven er vejledende bortset fra taksterne for krisecentre og herberger m.v. efter §§ 109 og 110 i serviceloven. Den faktisk pris og dermed udgifterne for handlekommunen for et tilbud eller en ydelse kan således både være højere eller lavere end den beregnede takst. Dette medfører med de gældende regler i § 9 c, stk. 10, 3. pkt., at handlekommunen kan indhente et højere beløb i mellemkommunal refusion end handlekommunens faktiske udgifter, såfremt kommunen har forhandlet en pris, der er lavere end den beregnede takst. Og omvendt vil der kunne være tilfælde, hvor handlekommunen kun kan indhente et lavere beløb i mellemkommunal refusion end handlekommunens faktiske udgifter, hvis prisen er højere end den beregnede takst, f.eks. på grund af særlige behov for borgere, herunder behov for forhøjet normering på et botilbud. Denne retstilstand findes uhensigtsmæssigt, og det bør derfor gælde, at handlekommunen har ret til mellemkommunal refusion for sine faktiske omkostninger.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af § 195, stk. 1, i barnets lov, at den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter barnets lov, jf. dog stk. 3. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller tilbuddet. Det fremgår af § 195, stk. 3, i barnets lov, at Kriminalforsorgen videregiver oplysninger om varetægtsfængslede børn og unge, der afsoner i Kriminalforsorgens institutioner, til Social- og Boligministeriet til brug for Social- og Boligministeriets opkrævning af takst, jf. stk. 4, nr. 4. Social- og Boligministeriet kan alene behandle sådanne oplysninger til beregningen og opkrævningen af takster jf. stk. 4, nr. 4.

Det fremgår af § 195, stk. 4, i barnets lov, at social- og boligministeren fastsætter regler om bl.a. takstberegning, herunder grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig behandling efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om hvornår stk. 1 kan fraviges.

Bestemmelsen blev indført med barnets lov, jf. lov nr. 721 af 13. juni 2023. Det fremgår af bemærkningerne til lov, jf. Folketingstidende 2022-23, 2. samling, tillæg A, L 93 som fremsat, side 465, bestemmelsen er en videreførelse uden ændring af § 174, stk. 1, i serviceloven, afgrænset til målgrupperne for barnets lov.

Det foreslås, at i § 195, stk. 1, 1. pkt., i barnets lov, ændres »stk. 3« til »stk. 4«, og at der efter 2. pkt. som nyt 3. pkt. indsættes, at taksten, jf. 1. og 2. punktum, ligger til grund for forhandlinger om en konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for ydelsen eller tilbuddet.

Med den foreslåede ændring af stk. 3 til stk. 4 vil der blive rettet en fejl i barnets lov, så der fremfor henvisning til stk. 3 om videregivelse af oplysninger fra Kriminalforsorgen rettelig vil blive henvist til stk. 4, som omhandler bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler om bl.a. takstberegning.

Med den foreslåede indsættelse af et nyt punktum i § 195, stk. 1, i barnets lov vil det fremgå udtrykkeligt, at taksten jf. bestemmelsens 1. og 2. pkt., vil danne grundlag for forhandlinger om en konkret aftale mellem en kommune og en driftsherre om prisen for en konkret ydelse eller et konkret tilbud. Det vil med den foreslåede ændring sikres, at der fortsat vil være størst mulig overensstemmelse mellem reglerne om finansiering og takster i barnets lov og serviceloven under hensyntagen til forskelle i målgrupperne for disse love.

Forslaget vil således indebære, at det vil fremgå udtrykkeligt at taksten, jf. § 195, stk. 1, 1. pkt. i barnets lov, er vejledende og vil ligge til grund for forhandlinger mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for det pågældende tilbud eller den pågældende ydelse. Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre ændringer i den gældende retstilstand, idet det allerede fremgår af bestemmelsens 1. pkt. at taksten er vejledende. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng

med den foreslåede ændring i § 1, nr. 4, om et nyt stk. 2 i § 174 i serviceloven. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4, og lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til § 6

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 31. marts 2026, jf. dog *stk. 2* og *3*.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i *stk. 1* vil betyde, at de foreslåede regler vil træde i kraft den 31. marts 2026 med de undtagelser, der følger af *stk. 2* og *3*.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i *stk. 1* vil medføre, at perioden, hvor staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning i boformer efter § 110, forlænges i to år. Det vil betyde, at den nuværende refusionsperiode på 120 dage vil kunne fortsætte til og med den 31. marts 2028.

Forslaget vil desuden medføre, at borgernes handlekommuner fra den 31. marts 2026 har ret til at kræve mellemkommunal refusion for deres faktiske udgifter til tilbud og ydelser efter serviceloven, barnets lov og ældreloven.

Det foreslås med *stk. 2*, at lovforslagets §§ 1 og 5 træder i kraft den 1. juli 2026.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil bl.a. betyde, at social- og boligministeren fra 1. juli 2026 vil kunne fastsætte nærmere regler i en kommende bekendtgørelse om indgåelse af og krav til driftsaftaler mellem boformer efter servicelovens § 110 med privat driftsherre og den kommune, hvor boformens pladser er beliggende, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Kravet om driftsaftaler for boformer efter § 110 vil dog først have virkning fra og med 1. juli 2027, jf. *stk. 4*. Bemyndigelsen til social- og boligministeren til at kunne fastsætte nærmere regler i en bekendtgørelse foreslås dog allerede at træde i kraft den 1. juli 2026, med henblik på at sikre, at der er tilstrækkelig tid til den nødvendige implementering som følge af indførelsen af kravet i lovforslagets § 1, nr. 1. Det gælder særligt, at kommunerne vil kunne tilrettelægge og gennemføre de nødvendige udbud af herbergspladser m.v. med privat driftsherre og at nuværende private aktører, der driver boformer efter § 110 i serviceloven, har mulighed for at indrette sig herefter samt forberede og afgive bud på kommunernes udbud.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i *stk. 2* vil endvidere medføre, at social- og boligministeren fra 1. juli 2026 bemyndiges til at kunne fastsætte nærmere regler om de forskellige beløbsgrænser for tilbud efter servicelovens §§ 109 og 110, efterforsorg m.v., så sådanne tilbud har mulighed for at indrette sig efter disse beløbsgrænser.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse vil også medføre, at udvidelsen af adgang til statsrefusion til bostøtte efter Housing First-tilgangen træder i kraft den 1. juli 2026.

Endelig vil den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse medføre, at ændringen af § 195, stk. 1, i barnets lov, jf. lovforslagets § 5, vil træde i kraft samtidig med den tilsvarende ændring af § 174 i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Det foreslås med *stk. 3*, at lovforslagets § 3 træder i kraft den 1. juli 2027.

Forslaget medfører, at det fra den 1. juli 2027 vil det være en betingelse for socialtilsynets godkendelse af herberger m.v. efter servicelovens § 110 med en private driftsherre, at disse har en driftsaftale med den kommune, hvor boformens pladser er beliggende, og at driftsaftalen er indgået på baggrund af udbud af pladserne. Herberger m.v. uden driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, vil dermed fra 1. juli 2027 ikke opfylde betingelserne for socialtilsynets godkendelse af herberger m.v. efter servicelovens § 110.

Socialtilsynet vil dermed i sit driftsorienterede tilsyn skulle sikre sig, at herberger m.v. efter servicelovens § 110 med privat driftsherre har en driftsaftale med den eller de kommuner, hvor boformens pladser er beliggende. Tilbud, som ansøger om at blive godkendt som herberg m.v. efter servicelovens § 110, vil således efter denne dato skulle kunne dokumentere, at tilbuddet har en sådan driftsaftale.

Herberger m.v., der ikke er godkendt af socialtilsynet den 1. juli 2027, men som har indgået en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende på baggrund af et udbud skal efterfølgende godkendes af socialtilsynet.

Det foreslås med *stk. 4*, at § 4, stk. 5, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, har virkning fra den 1. juli 2027.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 vil medføre, at det fra den 1. juli 2027 vil være et krav for at kunne indgå i den kommunale forsyning, at et herberg m.v. efter servicelovens § 110 med privat driftsherre har en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende. Den foreslåede fravigelse af den foreslåede ikrafttrædelsesdato den 1. juli 2026, i, det stk. 2, skal sikre, at der er tilstrækkelig tid til implementering, herunder særligt at kommunerne kan tilrettelægge og gennemføre de nødvendige udbud af driftsaftaler, og at nuværende private aktører, der driver boformer efter § 110 i serviceloven, har mulighed for at indrette sig herefter samt forberede og afgive bud på kommunernes udbud.

Det er forventningen, at der stilles krav om at kommunerne skal have indgået de nødvendige driftsaftaler med herberg m.v. efter servicelovens § 110 med privat driftsherre den 1. juli 2027 med henblik på, at, kommunerne, socialtilsynet og herberg m.v. med privat driftsherre har tid til kunne foretage de nødvendige omstillinger som følge af den foreslåede ordning.

Det foreslås med *stk. 5*, at regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3 og 4, i serviceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at social- og boligministeren efter § 174, stk. 3, i serviceloven fastsætter regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1, kan fraviges. Endvidere indeholder § 174, stk. 4, en bemyndigelse for social- og boligministeren til i en bekendtgørelse at fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud. Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at § 174, stk. 3, i serviceloven, der med lovforslagets § 1, nr. 4, vil blive stk. 4, nyaffattes. Den foreslåede nyaffattelse vil bl.a. medføre en ny bemyndigelse til social- og boligministeren, hvorefter ministeren vil fastsætte regler bl.a. om beregningen af takster og om beløbsgrænser for taksten for krisecentre efter § 109 og herberger m.v. efter § 110. Denne bemyndigelse træder i kraft 1. juli 2026, jf. det foreslåede stk. 2. Bekendtgørelse med bl.a. nye beløbsgrænser for herberger og krisecentre m.v. forventes udstedt hurtigst muligt herefter, så driftsherrer og tilbud, herunder krisecentre og herberger kan lægge de nye regler til grund for beregning af takster m.v. med virkning fra 1. januar 2027.

Det foreslås derfor med stk. 5, at regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3 og 4, i lov om social service, jf. lovebekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 174, stk. 3, som bliver stk. 4, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.

Det foreslås med *stk. 6*, at reglerne i § 176 a, stk. 4, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, ikke finder anvendelse for afgørelser om bostøtte efter § 85 a, i serviceloven, der er truffet før 1. juli 2026.

Forslaget indebærer, at adgangen til den særlige statsrefusion efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 1, nr. 8 alene omfatter afgørelser om bostøtte efter § 85 a, der er truffet den 1. juli 2026 eller derefter, når bostøtten omhandler borgere, der kommer i egen bolig fra hjemløshed i andre situationer end efter § 176 a, stk. 1 eller 2, dvs. eksempelvis fra gaden.

Det foreslås med *stk. 7*, at for boformer efter § 110 i lov om social service med privat driftsherre, der har en driftsaftale med en kommune, som ikke er indgået på baggrund af et forudgående udbud, bortfalder socialtilsynets godkendelse, jf. § 5 i lov om socialtilsyn, den 1. januar 2028, jf. dog stk. 8.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås, at der indføres et krav om, at boformer efter § 110 med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning. Endvidere foreslås det med lovforslagets § 3, at det vil blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse af herberger m.v. efter servicelovens § 110, at herberger m.v. med privat driftsherre har en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende.

For boformer efter servicelovens § 110, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn inden den 1. juli 2027, og som ikke før 1. januar 2028 på baggrund af et udbud har

indgået en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, bortfalder godkendelsen som boform efter servicelovens § 110 den 1. januar 2028, jf. stk. 8, da boformen dermed ikke opfylder kravet i § 4, stk. 5, i lov om social service som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1. Boformen vil kunne modtage offentlig takstfinansiering for borgeres ophold på tilbuddet indtil den 1. januar 2028. Borgere med ophold på boformer efter servicelovens § 110, hvis godkendelse bortfalder den 1. januar 2028 eller senere, jf. stk. 8, vil, når godkendelsen bortfalder, skulle flytte til andre boformer efter servicelovens § 110 med offentlig driftsherre eller boformer med privat driftsherre, som har indgået en driftsaftale på baggrund af et forudgående udbud og dermed efterlever kravet i § 4, stk. 5, i lov om social service som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Ved eventuel underkapacitet af herbergspladser i overgangsperioden fra den 1. juli 2027 til den 1. januar 2028 og herefter vil det være kommunernes ansvar at sørge for, at der er de nødvendige tilbud herunder pladser på herberger m.v., jf. servicelovens § 4, stk. 1.

Det foreslås med *stk. 8*, at for boformer efter § 110 i lov om social service med privat driftsherre, der har en driftsaftale med en kommune, som ikke er indgået på baggrund af et forudgående udbud, og som ikke kan opsiges inden 1. januar 2028, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om forlængelse af fristen i *stk. 7* til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås, at der indføres et krav om at boformer efter § 110 med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at kunne indgå i kommunens forsyning. Driftsaftalerne vil skulle indgås på baggrund af udbud af de private plader.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med bestemmelsen i forslagens *stk. 7* om bortfald af godkendelse den 1. januar 2028.

Hvis der er boformer efter § 110 i serviceloven med privat driftsherre, som har indgået aftaler med kommuner, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør inden den 1. januar 2028 foreslås der således en dispensationsordning, så socialtilsynet efter ansøgning fra tilbuddet kan træffe afgørelse om forlængelse af fristen i det foreslåede *stk. 7*. Fristen vil skulle forlænges, så den tager højde for de konkrete aftaler og opsigelsesvarsler. Dermed får også disse tilbud mulighed for at opfylde de forpligtelser, som de har indgået aftale med en eller flere kommuner om.

Socialtilsynets afgørelser om forlængelse af fristen vil efter forslaget ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Det er den enkelte kommunes ansvar, at indgåede aftaler opsiges i tid til, at de kan nå at ophøre inden den 1. januar 2028.

Serviceloven, socialtilsynsloven, retssikkerhedsloven, barnets lov og § 8, stk. 4 i lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene

boliger og forskellige andre love (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.) gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning. De ændringer, der med lovforslaget foreslås foretaget i disse love, vil derfor heller ikke gælde eller kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p>§ 1</p> <p>I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, som ændret ved § 4 i lov nr. 716 af 20. juni 2025, og § 2 i lov nr. 745 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 4. --- <i>Stk. 2-4. ---</i></p>	<p>1. I § 4 indsættes som <i>stk. 5</i> og <i>6</i>:</p> <p>»<i>Stk. 5.</i> Boformer efter § 110 med privat driftsherre skal have en driftsaftale med den kommune, hvor pladserne er beliggende, for at indgå i kommunens forsyning.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om indgåelse af og krav til driftsaftaler efter <i>stk. 5.</i>«</p>
<p>§ 110. --- <i>Stk. 2-3.---</i> <i>Stk. 4.</i> Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning. <i>Stk. 5-8. ---</i></p>	<p>2. I § 110, <i>stk. 4</i>, indsættes som <i>2. pkt.</i>:</p> <p>»Lederen træffer afgørelse om efterforsorg i form af kortvarig og afgrænset hjælp i forlængelse af et ophold på et herberg m.v. i overgangen til egen bolig.«</p>
<p>§ 174. Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter denne lov, jf. dog <i>stk. 3</i>. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.</p>	<p>3. I § 174, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, udgår:</p> <p>»vejledende« og »<i>stk. 3</i>« ændres til: »<i>stk. 2</i> og <i>4</i>«.</p> <p>4. I § 174 indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Taksten, jf. <i>stk. 1</i>, er vejledende og ligger til grund for forhandlinger om en konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen</p>

	<p>og driftsherren om prisen for tilbuddet eller ydelser. Takster for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110 er dog faste.«</p> <p>Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Hvis en kommune anvender en anden kommunes eller en regions tilbud efter denne lov, skal krav om betaling herfor på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1, være fremsat, senest 12 måneder efter at hjælpen er ydet.</p>	<p>5. I § 174, <i>stk. 2</i>, der bliver <i>stk. 3</i>, udgår »på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1,«.</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Social- og boligministeren fastsætter regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1 kan fraviges.</p>	<p>6. § 174, <i>stk. 3</i>, der bliver <i>stk. 4</i>, affattes således:</p> <p>»<i>Stk. 4.</i> Social- og boligministeren fastsætter regler om takster, jf. stk. 1, herunder om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Grundlaget for beregningen af takster, jf. stk. 1, herunder hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven, der kan indgå i beregningen. 2) Hvilke ydelser og tilbud efter denne lov, der er omfattet af stk. 1. 3) Hvornår stk. 1 kan fraviges, og ydelser og tilbud kan finansieres på anden måde end ved beregning af takster. 4) Beløbsgrænser for taksten for tilbud og ydelser efter §§ 109 og 110, herunder om regulering og om muligheder for dispensation fra beløbsgrænserne for tilbud efter § 110 målrettet veteraner. 5) Principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud. 6) Revisors påtegning af beregnede takster.«
<p><i>Stk. 4.</i> Social- og boligministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte</p>	<p>7. § 174, <i>stk. 4</i>, ophæves.</p>

regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.	
<p>§ 176 a. --- <i>Stk. 2-3.---</i> <i>Stk. 4.</i> Social- og boligministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om statsrefusion efter stk. 1-3.</p>	<p>8. I § 176 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke: »Stk. 4. Staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til bostøtte efter § 85 a til borgere i alle typer af hjemløshed, når borgeren kommer i egen bolig i op til 2 år.«</p> <p>9. I § 176 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-3« til »stk. 1-4«</p>
	<p>§ 2</p> <p>I lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje, foretages følgende ændring:</p>
<p><i>Stk. 1-3.---</i> <i>Stk. 4.</i> I perioden fra den 1. oktober 2023 til den 31. marts 2026 ydes refusionen efter § 177, nr. 6, i lov om social service som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, for borgerens ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning, dog tidligst fra lovens ikrafttræden. <i>Stk. 5.---</i></p>	<p>1. I § 8, stk. 4, ændres »den 31. marts 2026« til: »og med den 31. marts 2028«.</p>
	<p>§ 3</p> <p>I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 25. februar 2025, som ændret ved § 3 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 15 i lov nr. 469 af 14.</p>

	maj 2025 og § 1 i lov nr. 745 af 20 juni 2025, foretages følgende ændring:
<p>§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning og dialog med ansøger afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.</p> <p><i>Stk. 2-9.---</i></p> <p><i>Stk. 10.</i> Socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.</p> <p><i>Stk. 11-12.---</i></p>	<p>1. I § 5, <i>stk. 1</i> og <i>10</i>, ændres »og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.« til: »i denne lov, § 141, stk. 6, 2. pkt., i sundhedsloven og § 4, stk. 5, i lov om social service.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 354 af 2. april 2025, som ændret ved § 2 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 2 i lov nr. 407 af 29. april 2025 og § 5 i lov nr. 745 af 20. juni 2025 foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 9 c. ---</p> <p><i>Stk. 2-9. ---</i></p> <p><i>Stk. 10.</i> De udgifter, som handlekommunen kan få dækket efter stk. 2-7 og 9, er handlekommunens faktiske udgifter. De faktiske udgifter omfatter en forholdsmæssig andel af fællesudgifter og udgifter til ledelse og administration, der er en følge af</p>	<p>1. § 9 c, <i>stk. 10, 3. pkt.</i>, ophæves.</p>

<p>driften af et tilbud. Hvis der for ydelsen er fastsat en takst eller beregnet et priskrav efter lov om social service eller barnets lov, har handlekommunen ret til refusion svarende til taksten eller priskravet.</p> <p><i>Stk. 11-13. ---</i></p>	
	<p>§ 5</p> <p>I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 17. marts 2025, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 746 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 195. Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter denne lov, jf. dog stk. 3. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.</p>	<p>1. I § 195, <i>stk. 1, 1. pkt.</i> ændres »stk. 3« til: »stk. 4«, og efter 2. pkt. indsættes som 3. pkt.:</p> <p>»Taksten, jf. 1. og 2. pkt. ligger til grund for forhandlinger om en konkret aftale mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren om prisen for ydelsen eller tilbuddet.«</p>